
Protokoll

Regionstyrelsen

---

22 februari 2023

Regionstyrelsens protokoll

Plats och tid	Bornholm, Rådhuset Visborg, 22 februari 2023, klockan 11.00–16.00
Beslutande	Meit Fohlin (S), ordförande, ej § 43, 64 Andreas Unger (M), 1:e vice ordförande, § 43, 64 ordförande Eva Nypelius (C), 2:e vice ordförande Aino Friberg Hansson (S) Thomas Karlström (S), § 36-55, 62-63 Ida Nordahl (S), tjug ersättare, § 36-55, 62-63 Håkan Ericsson (S), tjug ersättare Mariette Nicander (M), ej § 43 Mårten Silvé (M), tjug ersättare Johan Malmros (C) Eva Ahlin (C), § 36-37, 39-55, 62-63 Johan Asplund (KD) Saga Carlgren (V) Jennifer Medin (MP) Lars Engelbrektsson (SD)
Ersättare	Jenny Larsson (S), tjug ersättare § 43, 56-61, 64-72 Tommy Gardell (S), tjug ersättare § 56-61, 64-72 Helena Bogsjö (S), § 36, 39-50 Lina Runander (M), tjug ersättare § 43, 64 Fredrik Gradelius (C), tjug ersättare § 38, 56-61, 64-72 Bibbi Olsson (C) Malin Åberg (C) Anna Eklund (L) Jörgen Benzler (V) Rune Lundgren (SD)
Övriga	Torsten Flemming, tf regiondirektör, RSF Peter Lindvall, regiondirektör, RSF Barbro Engström, kommunikatör Marie Engström, stadssekreterare, RSF Malin Östre, stadssekreterare, RSF Veronica Hermann, folkhälsostateg, RSF, § 37-38 Elin Löf, folkhälsostateg, RSF, § 37-38 Stefaan de Maecker, enhetschef, RSF, § 37-38 Karin Leoson, verksamhetsutvecklare, RSF, § 44 Sofia Nordström, föreningskonsulent, RSF, § 46 Angelica Andersson Fihn, avdelningschef, RSF, § 44, 46 Emelie Waktel, trafikplanerare, TKF, § 54 Anna Bäckstäde, energi- och klimatrådgivare, RSF, § 54 Lars-Göran Uddholm, räddningschef, SBF, § 62

Datum för justering	2023-02-28
Paragrafer	§ 36–72, varav § 63–64 justerades omedelbart
Underskrifter	Detta protokoll har justerats digitalt och saknar därför signaturer. Sekreterare Marie Engström Ordförande Meit Fohlin § 36-42, 44-63, 65-72 Ordförande Andreas Unger § 43, 64 Justerare Johan Malmros

ANSLAG/BEVIS	Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Organ	Regionstyrelsen
Sammanträdesdag	2023-02-22
Protokollet anslås	2023-03-01
Anslaget tas ned	2023-03-23
Protokollets förvaringsplats	Regionstyrelseförvaltningen

Register

RS § 36	Bildandet av ett nationellt fiskekommunnätverk	7
RS § 37	Folkhälsorapport	11
RS § 38	Genomförandeprogram social välfärd	14
RS § 39	Information. Leader på Gotland – programperiod 2023-2027	19
RS § 40	Information. Regionala utbildnings- och arbetsmarknadsprognoser, prognosresultat för året 2035	21
RS § 41	Information. Rapportering Internationell strategi	23
RS § 42	Villkorsbrev 2023	24
RS § 43	Fördelning av medel till regionala länsinstitutioner inom kultursamverkansmodellen, 2023	25
RS § 44	Bidragsöversyn kultur och fritid	30
RS § 45	Riktlinjer för stödgivning på kultur- och fritidsområdet	34
RS § 46	Verksamhetsstöd Sociala föreningar 2023	35
RS § 47	Förlängning av Filmstrategi Gotland 2018-2023	38
RS § 48	Förslag medborgarskapsceremoni och nationaldagsfirande 2023	41
RS § 49	Fritidsplan	42
RS § 50	Långsiktig lösning Slite ishall	45
RS § 51	Åtterrapporering - Elstöd	48
RS § 52	Åtterrapporering extra resestöd	49
RS § 53	Beslut om förändrat uppdrag för mobil biblioteksverksamhet	50
RS § 54	Hållbar mobilitet på landsbygden	52
RS § 55	Upphandlingsplan 2023	53
RS § 56	Resultat program sänkta inköpskostnader 2021-2022	54
RS § 57	Bokslutskommuniké	56
RS § 58	Verksamhetsberättelse 2022 - Regionstyrelseförvaltningen	57
RS § 59	Verksamhetsberättelse 2022 - Räddningstjänsten	59
RS § 60	Kompletteringsbudget 2023 - Regionstyrelseförvaltningen	61
RS § 61	Kompletteringsbudget 2023 - Räddningstjänsten	63
RS § 62	Taxa för sotning och brandskyddskontroll	64
RS § 63	Region Gotlands synpunkter på Åtgärdsvalsstudie trafiksäkerhetsbrister Klinte bergtäkt väg 140, 141 och 562, Klintehamn	66

RS § 64	Yttrande inför ansökan om spänningshöjning av befintlig områdeskoncession	70
RS § 65	Översyn av mandattider och antal ledamöter i reglementena - redovisning av uppdrag	72
RS § 66	Medborgarförslag. Byta ut benämningen ”tjänsteman” till det könsneutrala tjänsteperson	73
RS § 67	Medborgarförslag - Utbyggnad av cykelväg från Klintehamn till Eksta/Fröjel	74
RS § 68	IOP Röda korset, trygghetsplatser	76
RS § 69	Anmälan av delegationsbeslut	77
RS § 70	Information. Vissa inkomna handlingar	78
RS § 71	Regiondirektörens information	79
RS § 72	Ekonomiskt läge	80

RS § 36 Bildandet av ett nationellt fiskekommunnätverk

Ärendenummer: RS 2022/895

Paragraf föregående instans: REGU § 5

Regionstyrelsens beslut

- Region Gotland ansluter sig till samverkansnätverket "Sveriges fiskekommuner".
- Posten som politisk representant i samverkansnätverket "Sveriges fiskekommuner" lämnas vakant.
- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att utse en kontaktperson inom avdelning region utveckling till samverkansnätverket "Sveriges fiskekommuner".

Sammanfattning

Regionstyrelseförvaltningen rekommenderade i september 2020 regionstyrelsen att avvakta med att underteckna den gemensamma plattformen för nätverket "Regiongruppen småskaligt yrkesfiske", med hänvisning främst till frågan om en generell utflyttning av trålfiskegränsen.

Havs- och vattenmyndigheten har för närvarande i uppdrag att genomföra försök kring en utflyttning av trålfiskegränsen. Frågan är därför för tillfället hanterad av myndigheten.

Denna förfrågan är från nätverket "Sveriges fiskekommuner", som bildades hösten 2022. Nätverkets huvudsakliga verksamhet kommer bli att främja kunskaps- och erfarenhetsutbyte, dialog och samverkan mellan deltagande kommuner inom yrkes-, turismfiske och vattenbruk i första hand och blå näringar i ett bredare perspektiv i andra hand.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att detta nätverk har ett bredare anslag och samverkan skulle kunna gagna utvecklingen av de blå näringarna på Gotland.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår därför att Region Gotland ansluter sig till nätverket "Sveriges fiskekommuner", men att Region Gotland inte tar på sig eventuella samordningsuppdrag.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen kan konstatera att den bedömning som gjordes 2020 till största delen fortfarande är relevant.

Sett ur ett helhetsperspektiv har Region Gotland ingen stadigvarande bevakning av yrkesfiskefrågorna. Ur den synvinkeln är det inte självklart att Region Gotland ska ansluta sig till nätverket. Å andra sidan skulle det vara

märkligt om Gotland, med sitt geografiska läge, sin långa fisketradition och än idag existerande yrkesfiske med alla dess utmaningar, inte ansluter sig till nätverket.

Yrkesfiskefrågorna hanteras av Länsstyrelsen, som i sitt regleringsbrev har uppgifter kring ersättningsfrågor, EU-stöd, fisketillsyn, informationsinsatser med mera. Tjänsten som länsfiskekonsulent hanterar även sportfiske, husbehovsfiske och vattenbruk i olika former. Länsstyrelsen har även en observatörsroll i Fiskeförvaltning Gotland, som samlar representanter för yrkesfiske, sportfiske, husbehovsfiske, fiskevattenägare, naturskyddsföreningen, forskningsinstitutioner samt kustbevakningen.

Region Gotland, Länsstyrelsen och Uppsala universitet Campus Gotland driver sedan 2017 samverkansprojektet Blått centrum Gotland, som syftar till att utveckla den ”blå” delen av den regionala ekonomin. Fiskefrågor i vid bemärkelse, mestadels ur en ekologisk synvinkel, ingår som en naturlig del av verksamheten.

Sammantaget finns därför idag kapacitet på det ”blå” området och regionstyrelseförvaltningen föreslår därför att Region Gotland ansluter sig till nätverket ”Sveriges fiskekommuner”, men att Region Gotland inte tar på sig eventuella samordningsuppdrag.

En naturlig tanke är att de båda nätverken ”Regiongruppen småskaligt yrkesfiske” och ”Sveriges fiskekommuner” borde kunna slås ihop. Nätverket ”Regiongruppen småskaligt yrkesfiske” drev 2020 frågan om en generell utflyttning av trålfiskegränsen, en ståndpunkt som inte självklart skulle vara gynnsam för det gotländska yrkesfisket.

Sedan dess har Havs- och vattenmyndigheten fått i uppdrag att genomföra försök just kring detta. 2023 utökades uppdraget till att omfatta resterande delar av det svenska territorialhavet, inklusive delområde 25 (sydvästra Östersjön) för att inkludera samtliga förvaltningsområden för sill och strömming i Östersjön. Frågan är för därför för tillfället hanterad av myndigheten.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Nätverkets syfte, att utveckla de ”blå” delarna av respektive kommuns näringsliv, ingår i Region Gotlands uppdrag kring regional utveckling, även om det kompliceras av att regionstyrelseförvaltningen förenklat kan sägas inte arbeta med frågor knutna till de areella näringarnas primärled, utan är inriktade på de efterföljande förädlingsleden, både när det gäller jord- och skogsbruk och yrkesfiske.

Vad förvaltningen erfar är nätverket inte en formell organisation. Inga juridiska hinder torde därför finnas för Region Gotland att ingå i nätverket.

2. Ekonomiskt perspektiv

Alla frågor som hanteras av regionstyrelsen, speciellt de som kräver bevakning och aktivt nätverksdeltagande av förvaltningen, kostar pengar i form av tid och ibland också för resor med mera. Inledningsvis kommer nätverket inte ha någon kontant medlemsavgift, men det är inte osannolikt att den frågan förr eller senare kommer väckas.

I de följande bedömningarna (3-6) finns få konsekvenser av ett eventuellt beslut att medverka i nätverket "Sveriges fiskekommuner". I förlängningen syftar dock nätverksdeltagandet till en positiv utveckling för det gotländska yrkesfisket, vilket i sig har konsekvenser, sannolikt för alla perspektiv 1-6, men dessa beskrivs ej här.

3. Barnperspektiv

Inga konsekvenser som rör barn av ett eventuellt beslut kring själva nätverksdeltagandet.

4. Jämställdhetsperspektiv

Inga konsekvenser som rör jämställdhet av ett eventuellt beslut kring själva nätverksdeltagandet.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Inga konsekvenser som rör landsbygden av ett eventuellt beslut kring själva nätverksdeltagandet.

6. Klimat- och miljöperspektiv

Ett eventuellt nätverksdeltagande kan leda till någon enstaka tjänsteresa per år (för förtroendevald och/eller tjänsteperson) med tillhörande miljöbelastning.

Ärendets behandling under mötet

Meit Fohlin (S) yrkar att posten som politisk representant i samverkansnätverket "Sveriges fiskekommuner" lämnas vakant. Majoriteten ber att få återkomma med förslag på representant.

Ordförande ställer proposition på regionalt utvecklingsutskotts förslag och eget tilläggsyrkande finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelsen 2020-09-30 § 262

Slutrapport för projektet Bildande av samverkansnätverket Sveriges
fiskekommuner, 2022-06-22

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-01-19

RS § 37 Folkhälsorapport

Ärendenummer: RS 2023/131

Paragraf föregående instans: REGU § 6

Regionstyrelsens beslut

- Informationen tas emot.

Sammanfattning

Folkhälsan på Gotland följs sedan många år av Region Gotland genom deltagande i den nationella folkhälsoenkäten Hälsa på Lika Villkor (HLV). I samband med att nya resultat kommer sammanställer Enheten för social välfärd en rapport, där resultaten presenteras utifrån en vald inriktning. Resultaten från HLV 2022 har sammanställts i en folkhälsorapport med syfte att beskriva ett nuläge för folkhälsan och relaterade faktorer i befolkningen på Gotland. Ett annat syfte har varit att beskriva utvecklingen av folkhälsan och bestämningsfaktorer för hälsa på Gotland under de år pandemin pågått. Det har gjorts genom att jämföra de aktuella resultaten med HLV 2020, vilket genomfördes i början av året, innan pandemin fått starkt fäste på Gotland. Viss kompletterade statistik har också använts.

Under analysprocessen har diskussioner förts med nyckelpersoner för verksamhetsföranckrad uppföljning och analys, inom hälso- och sjukvårdsförvaltningen, socialförvaltningen, regionstyrelseförvaltningen och utbildnings- och arbetslivsförvaltningen, bland annat genom en analysworkshop. Stöd har även tagits från tidigare sammanställning av verksamheternas iakttagelser under pandemin, som redovisades vid regionstyrelsens möte 2022-05-24, RS § 155.

Resultaten från HLV 2022 visar, som vid förra mätningen att en stor andel av befolkningen upplever bra självskattad hälsa och högt psykiskt välbefinnande. Det finns dock tydliga omotiverade skillnader i hälsa mellan olika grupper i samhället, utifrån t.ex. kön, ålder, etnicitet, funktionsförmåga och socioekonomisk position i samhället. Vidare har ungefär var femte person i befolkningen varit utsatt för kränkande behandling. Lika stor andel upplever otrygghet respektive låg tillit till andra personer och cirka var fjärde person har lågt socialt deltagande. Ohälsosamma levnadsvanor är ytterligare ett folkhälsoproblem. Även för sociala faktorer och levnadsvanor finns obefogade skillnader mellan olika grupper i samhället.

Några förändringar avseende hälsoutfall totalt i befolkningen (bland personer 16-84 år) kan inte ses mellan HLV 2020 och 2022. Bedömningen görs dock att psykiska besvär högst troligt ökat bland barn och ungdomar under de senaste åren. Försämrade självskattad hälsa och minskad tillit till andra människor ses också bland unga vuxna. Sannolikt har pandemin varit en bidragande orsak till dessa förändringar. Däremot finns inte statistiska belägg för ökad psykisk

ohälsa i den vuxna befolkningen och antal suicid har inte ökat. Minskat socialt deltagande i hela befolkningen och ökat stillasittande i grupper som redan innan pandemin hade störst risk för det är andra negativa förändringar där pandemin rimligtvis spelat en roll. Däremot ses inte tydligt ökade hälsoklyftor. Motsatt mot befarat har andelen personer i befolkningen som rör sig minst 150 minuter i veckan ökat. Att folkhälsan och hälsorelaterade faktorer inte kortsiktigt påverkats mer negativt kan bero på faktorer som t.ex. att näringslivet inte drabbades så hårt som befarat. Men det kan även påverkats av alla åtgärder som vidtagits för att motverka negativa pandemikonsekvenser. Samtidigt kan det också ta flera år innan en del effekter av pandemin blir synliga genom förändringar i befolkningens hälsa.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att den sammanställda folkhälsorapporten ger en aktuell bild av folkhälsan och relaterade faktorer på Gotland. Den ger även en rimlig beskrivning och analys av utvecklingen under de senaste åren. Rapporten stärker redan tidigare framställda behov av insatser för god och jämlik folkhälsa och lyfter fram aktuella förändringar som också är viktiga att beakta i det fortsatta arbetet. På grund av omvärldsläget och samhällsekonomin finns också risk för att fler människor får ekonomiska svårigheter framöver vilket i sin tur ökar risken för psykisk ohälsa i befolkningen.

Precis som före pandemin behövs även fortsättningsvis mer främjande och förebyggande insatser för att stärka hälsa, sociala faktorer och hälsosamma levnadsvanor i hela befolkningen, men mest bland personer med störst risk för ohälsa. För att kompensera för de senaste årens negativa förändringar behövs också:

- 1) än mer fokus på barn och ungas psykiska hälsa, t.ex. genom insatser för stärkt psykiskt välbefinnande,
- 2) insatser för minskat stillasittande i grupper med störst risk för det,
- 3) insatser för ökat socialt deltagande i hela befolkningen.

De mål och insatsområden som beskrivs i förslaget till *Kraftsamling för god hälsa och ett socialt hållbart Gotland* (genomförande programmet för social välfärd 2023-2027, utifrån Vårt Gotland 2040) bedöms vara relevanta för att möta de behov som framkommer i denna rapport. Det pågående arbetet med *Hälsa genom hela livet* är också av stor vikt för förbättrad hälsa och förutsättningar för god hälsa i hela befolkningen.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Veronica Hermann, folkhälsostrateg, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionalt utvecklingsutskotts förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Folkhälsorapport 2023-02-16

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-02-01

Skickas till

Samtliga nämnder

Gotlandshem

Kvalitetschefer i samtliga förvaltningar

RS § 38   Genomförandeprogram social välfärd

Ärendenummer: RS 2021/1184

Paragraf föregående instans: REGU § 7

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Genomförandeprogrammet Kraftsamling för hälsa och ett socialt hållbart Gotland 2023-2027 antas med föreslagna ändringar.

Sammanfattning

”Kraftsamling för hälsa och ett socialt hållbart Gotland” är ett genomförandeprogram kopplat till den regionala utvecklingsstrategin ”Vårt Gotland 2040”, som antogs av regionfullmäktige i februari 2021 (RF 2021-02-22 § 4). Syftet med genomförandeprogrammen är att konkretisera vad vi tillsammans i samverkan behöver göra på kort sikt (2023-2027) för att nå de övergripande målen i strategin.

Genomförandeprogrammets mål och prioriterade insatsområden handlar alla om svåra samhällsutmaningar där många olika aktörer behöver vara med och bidra. Programmet riktar sig till alla verksamheter och aktörer som vill bidra till ett hållbart Gotland.

”Kraftsamling för hälsa och ett socialt hållbart Gotland” är sammankopplad med de andra två genomförandeprogrammen ”Näringslivets förutsättningar och innovation” och ”Genomförandeprogram för klimat, miljö och energi”. Programmet har även starka kopplingar till andra pågående arbeten exempelvis omställningsarbetet ”Hälsa genom hela livet”.

”Kraftsamling för hälsa och ett socialt hållbart Gotland” innefattar sju mål, som var och ett har två till fyra prioriterade insatsområden. För att nå målen kan prioriterade insatsområden och aktiviteter riktas både generellt till hela befolkningen eller specifikt till olika grupper eller individer.

Under framtagandeprocessen av genomförandeprogrammet har ett stort antal utvecklingsaktörer och verksamheter inom Region Gotland visat på stort engagemang. Med genomförandeprogram som ramverk möjliggörs samverkan och samhandling samt skapar kraft för Region Gotland att verka som regional utvecklingsmotor. Regionstyrelseförvaltningen föreslår därmed att genomförandeprogrammet ”Kraftsamling för hälsa och ett socialt hållbart Gotland” för perioden 2023-2027 antas av regionfullmäktige.

Bedömning

Syftet med genomförandeprogrammet är att bryta ner och konkretisera den regionala utvecklingsstrategin ”Vårt Gotland 2040” i gemensamma mål för perioden 2023-2027. Syftet är även att skapa samverkan och samhandling mellan olika aktörer mot gemensamma mål.

Under framtagandeprocessen av genomförandeprogrammet ”Kraftsamling för hälsa och ett socialt hållbart Gotland” har ett stort antal utvecklingsaktörer och verksamheter inom Region Gotland visat på stort engagemang och vilja till samverkan. Det visar på den möjliga kraften i ett gemensamt program med gemensamma mål att arbeta mot för hela Gotland. Men det har också inneburit flera avvägningar under processen. Tydligast har avvägningen varit mellan tydlig ”spets” eller en generell ”bredd” av målen. I denna avvägning har det senare visat sig ha större framgång för att skapa engagemang och bädda för samverkan hos många aktörer.

Under arbetets gång har det framkommit ett stort behov och vilja till samverkan från flera aktörer, något som man ibland upplevs saknas. Bedömningen är att detta genomförandeprogram som ramverk kan underlätta och möjliggöra sådan samverkan och samhandling. På så sätt blir även genomförandeprogrammet en stor kraft och möjliggörare för Region Gotland att verka som regional utvecklingsmotor.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att genomförandeprogrammet ”Kraftsamling för hälsa och ett socialt hållbart Gotland” för perioden 2023-2027 antas av regionfullmäktige.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att genomförandeprogrammet ”Kraftsamling för hälsa och ett socialt hållbart Gotland” bidrar till att Region Gotland uppfyller kraven enligt lag (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar, *att utarbeta och fastställa en strategi för länets utveckling och samordna insatser för genomförandet av strategin, samt att följa upp, låta utvärdera och årligen till regeringen redovisa resultaten av arbetet av det regionala tillväxtarbetet.* Region Gotland samordnar insatser för genomförande av den regionala utvecklingsstrategin samt följer upp det regionala utvecklingsarbetet med stöd av tre genomförandeprogram, varav detta program är ett.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att genomförandeprogrammet kommer att bidra till god långsiktig ekonomisk hållbarhet på Gotland genom att exempelvis främja folkhälsa och förebygga olika typer av ohälsa. Vidare finns flera riktade insatsområden som bidrar till ekonomisk hållbarhet så som exempelvis en inkluderande arbetsmarknad, vilket även kan bidra till minskad barnfattigdom.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att genomförandeprogrammet är framtaget och genomsyras med det genomgående perspektivet från den regionala utvecklingsstrategin ”barn och unga är framtiden”. Bedömningen är att barnperspektivet därmed

har varit framträdande både vid målframtagningen samt i de prioriterade insatsområdena.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att genomförandeprogrammet är framtaget och genomsyras med det genomgående perspektivet från den regionala utvecklingsstrategin ”jämställdhet en rättighet och hävstång”. Bedömningen är att jämställdhetsperspektivet därmed har varit framträdande både vid målframtagningen, samt i de prioriterade insatsområdena.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att genomförandeprogrammet är framtaget och genomsyras med det genomgående perspektivet från den regionala utvecklingsstrategin ”hela Gotland – land och stad tillsammans”. Perspektivet genomsyras genom hela programmet generellt, men även specifikt inom olika mål, exempelvis genom att belysa att plats för boende kan påverka typ av insats.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att genomförandeprogrammet lyft klimat- och miljöperspektivet där det varit möjligt. Detta är framförallt tydligt i insatsområdet ”rörlig vardag” där programmet beskriver hur insatsområdet bidrar till effektmålet om ett klimatneutralt Gotland.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Elin Lööf, folkhälsostateg och Stefaan de Maecker, enhetschef, regionstyrelseförvaltningen.

Saga Carlgren (V) yrkar att rubrik 4.2 i genomförandeprogrammet ändras från nuvarande lydelse "*Skolnärvaron ökar i grundskola och gymnasium*" till "*Utbildning och skolnärvaro är högt prioriterat i samhället och barn och unga får rätt stöd för att fullfölja grundskole- och gymnasieutbildning*".

Ordförande ställer proposition på regionalt utvecklingsutskotts förslag och Saga Carlgrens yrkande och finner att regionalt utvecklingsutskotts förslag bifalls. Regionstyrelsen beslutar att Genomförandeprogrammets rubrik 4.2 kvarstår i enlighet med regionalt utvecklingsutskott förslag.

Saga Carlgren (V) yrkar med medhåll från Johan Malmros (C), Jennifer Medin (MP), Johan Asplund (KD) och Meit Fohlin (S) att under rubrik 4.5 *Våld förebyggs, upptäcks och stöd erbjuds* i genomförandeprogrammet addera ytterligare ett insatsområde enligt:

Insatser för att minska risken för utsatthet i form av hedersrelaterat våld och förtryck.

Väl underbyggd information och kunskap om hur hedersförtryck yttrar sig och vilken typ av stöd som olika delar av samhället behöver erbjuda de som utsätts behöver spridas. Insatser som minskar risken för utsatthet behövs, både av förebyggande karaktär och i form av rätt stöd och skydd.

Exempel på möjliga aktiviteter kopplade till insatsområdet:

- Aktiviteter i form av utbildning och information för att öka kunskapen om exempelvis hedersrelaterat våld och förtryck och dess strukturer.

Ordförande ställer proposition på regionalt utvecklingsutskotts förslag och Saga Carlgrens yrkande och finner att Saga Carlgrens yrkande bifalls.

Saga Carlgren (V) yrkar med medhåll från Jennifer Medin (MP) och Meit Fohlin (S) att under rubrik 4.7 *Alla kan delta i den demokratiska samhällsutvecklingen* i genomförandeprogrammet addera ytterligare ett insatsområde enligt:

Insatser för att identifiera och undanröja hinder för deltagande.

Även om bemötande och värderingar är viktiga faktorer för ett tryggt deltagande i samhällsutvecklingen och sociala sammanhang så kan det ofta finnas praktiska hinder och försvårande omständigheter av annan karaktär än trygghet och bemötande. Exempelvis kan ekonomi vara ett hinder för socioekonomiskt svaga grupper och bristande tillgänglighet ett hinder för personer med funktionsnedsättning.

Exempel på möjliga aktiviteter kopplade till insatsområdet:

- Aktiviteter för att identifiera och undanröja praktiska hinder för ett jämlikt deltagande i samhällslivet.

Ordförande ställer proposition på regionalt utvecklingsutskotts förslag och Saga Carlgrens yrkande och finner att Saga Carlgrens yrkande bifalls.

Ordförande ställer proposition på regionalt utvecklingsutskotts förslag och finner att det bifalls.

Regionstyrelsen beslutar enligt regionalt utvecklingsutskotts förslag och Saga Carlgrens yrkanden.

Beslutsunderlag

Förslag till genomförandeprogrammet ”Kraftsamling för hälsa och ett socialt hållbart Gotland” för perioden 2023-2027

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-01-18

Skickas till
Länsstyrelsen i Gotlands län
Uppsala universitet Campus Gotland
Tillväxtverket

RS § 39 Information. Leader på Gotland – programperiod 2023-2027

Ärendenummer: RS 2020/1976

Paragraf föregående instans: REGU § 8

Regionstyrelsens beslut

- Informationen godkänns.

Sammanfattning

Den 1 januari 2023 startade den nya programperioden för Leader Gute. Leader Gute är en gotländsk ideell förening med medlemmar inom ideell, privat och offentlig sektor. Verksamhetens huvudsakliga syfte är att fördela stöd till projekt/förändringsinsatser inom lokalt ledd utveckling på öns landsbygder. Stöden finansieras av EU, svenska staten och Region Gotland.

Genom att koppla ihop den regionala utvecklingsstrategin –”Vårt Gotland 2040” med Leaders lokala utvecklingsstrategi, utnyttjar Gotland sitt unika geografiska läge och nära samverkan mellan den regionala och lokala nivån.

Enligt beslut i regionstyrelsen 2022-06-16, § 186 medfinansierar Region Gotland Leaders programperiod 2023-2027 med högst 33 % av godkänd budget och faktiska kostnader om sammanlagt högst 20 miljoner kronor, fördelat på fem år med fyra miljoner kronor per år ur respektive års anslag 1:1 till regionala utvecklingsåtgärder.

Efter beslut i regionstyrelsen har Jordbruksverket meddelat att Gotland tilldelas 35 233 293 kronor till landsbygdsutveckling på Gotland genom lokalt ledd utveckling 2023-2027. Summan inkluderar offentlig medfinansiering från Region Gotland på 11,6 miljoner kronor.

De stöd som Leader Gute erbjuder i kommande programperiod är:

- Projektstöd för större utvecklingsprojekt som drivs av föreningar eller organisationer.
- Projektstöd till företag.
- Stöd till miniprojekt. *Det finns ett stort behov av stöd till mindre projekt. Därför erbjuds föreningar och företag detta stöd med enklare ansökan och snabbare beslut direkt från Leader Gute.*

I början av 2023 kommer Jordbruksverket att fatta beslut och ge den information som kommer att styra verksamhet och ansökandeprocessen framåt.

Leader Gutes styrelse ”LAG” (Lokal Aktionsgrupp) består av ledamöter från föreningens medlemmar. Vid föreningsstämman 2023-03-22 väljs ledamöter till LAG. Vid kommande stämma ska en ny ordförande och vice ordförande väljas

samt flera ledamöter. Region Gotland har i nuläget fyra platser i föreningens styrelse "LAG", två politiker och två tjänstepersoner.

Leader Gute genomför under första halvåret av 2023 ett antal möten där kunder får information om den lokala utvecklingsstrategin och finansieringsmöjligheter.

- 1 februari: Öppet Hus hos Leader Gute.
- 1 februari: Leader Gutes första ansökningsomgång för Projektstöd och Projektstöd till företag öppnar.
- 28 februari: Informationsstuga hos Leader Gute om Projektstöd och Projektstöd till Företag. Inriktning: Utveckla er projektidé och förbered ansökan.
- 15 mars: Informationsstuga hos Leader Gute om Projektstöd och Projektstöd till företag. Inriktning: Så skriver ni en ansökan och om krav på rapportering och redovisning.
- 1 april: Första ansökningsomgången för Projektstöd och Projektstöd till företag stänger.
- 1 juni: Leader Gutes styrelse (LAG) beslutar om vilka ansökningar gällande Projektstöd och Projektstöd till företag som prioriteras för beslut om stöd av Jordbruksverket.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att Leadermetoden är värdefull för Gotlands utveckling. Särskilt som ett verktyg för att skapa lokalt engagemang och inflytande över hela Gotland. Leadermetoden är också en viktig del i Region Gotlands finansieringsverktyg, där stora delar av Region Gotlands medel till regionala tillväxtåtgärder med inriktning landsbygdsutveckling och lokal utvecklingskraft placeras.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionalt utvecklingsutskotts förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-01-19

Skickas till

Leader Gute

RS § 40   **Information. Regionala utbildnings- och arbetsmarknadsprognoser, prognosresultat för året 2035**

Ärendenummer: RS 2023/57

Paragraf föregående instans: REGU § 9

Regionstyrelsens beslut

- Informationen tas emot.

Sammanfattning

SCB:s Regionala utbildnings- och arbetsmarknadsprognoser är ett nytt kunskapsunderlag, som är framtaget på uppdrag av samtliga regioner. Den presenterar långsiktiga tillgången och efterfrågan på utbildningsgrupper på främst gymnasial nivå och högskolenivå samt bedömningen av arbetsmarknadsläget år 2035 för Gotlands län. Prognosresultatet bygger på statistik från 2018 och behöver bearbetas och bedömas efter nuvarande arbetsmarknads- och omvärldsläge, vilket kommer att ske under våren 2023.

En bearbetning av materialet kommer att utföras parallellt med en bedömning av framtida kompetensförsörjningsbehov på kort och lång sikt under våren 2023. Det sker i dialogformat tillsammans med medverkande från arbetsliv och utbildningssektorn. Regionernas ansvar för kompetensförsörjning utökades genom ett tillägg i lagen (augusti 2022) om regionalt utvecklingsansvar, som innebär en uppgift att fastställa mål och prioriteringar för det regionala kompetensförsörjningsarbetet och tillhandahålla bedömningar av länets kompetensbehov inom offentlig och privat sektor på kort och lång sikt. Delar av det bearbetade materialet kommer ligga till grund för planeringsunderlag som Skolverket tar fram inför dimensionering av utbildningar på gymnasial nivå.

Vad prognosmaterialet visar – balans, brist eller överskott på arbetskraft med en viss utbildning

Den beräknade utvecklingen av tillgången på utbildade fram till år 2035 ställs i relation till den beräknade utvecklingen av efterfrågan under samma tidsperiod för att bedöma om det vid prognosperiodens slut kan komma att bli balans, brist eller överskott på arbetskraft med en viss utbildning. Beräkningarna bygger på ett antal grundläggande förutsättningar och antaganden beträffande utvecklingen i samhällsekonomin, på arbetsmarknaden och inom utbildningsväsendet.

De utbildningsgrupper där det bedöms som risk för (viss eller stor) brist på utbildad arbetskraft år 2035 redovisas nedan; här anges även risk för fortsatt brist där det vid ingångsläget rådde en brist.

Gymnasial nivå

- Byggutbildning (risk för fortsatt brist).
- El-, automations-, dator- och kommunikationsteknisk utbildning (risk för fortsatt brist).
- Fordonsutbildning (risk för fortsatt brist).
- Industriteknisk utbildning ** (risk för stor brist).
- Naturbruksutbildning (risk för stor brist).
- Restaurang- och livsmedelsutbildning (risk för viss brist).
- VVS-utbildning, samt utbildning inom drift, underhåll och energiteknik (risk för brist).
- Vård- och omsorgsutbildning (risk för stor brist).

Eftergymnasial nivå

- Grundlärarutbildning, årskurs F-3 och 4-6 (risk för viss brist, alternativ beräkning visar balanserat arbetsmarknadsläge).
- Ämneslärarutbildning (risk för brist).
- Ekonomutbildning (risk för viss brist).
- YH-tekniker och gymnasieingenjörsutbildning (risk för viss brist).
- Högskoleingenjörsutbildning (risk för brist).
- Sjuksköterskeutbildning, grundnivå (risk för ökad brist).
- Läkarutbildning (risk för fortsatt brist).

Det kommer att ske en utbildningsväxling inom flertalet utbildningsgrupper som har en utbildning motsvarande gymnasial nivå. Många av de brister som finns inom Gotlands län återfinns i hela eller delar av Sverige.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionalt utvecklingsutskotts förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Rapport: Regionala utbildnings- och arbetsmarknadsprognoser, prognosresultat för länet år 2035
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-01-18

RS § 41 Information. Rapportering Internationell strategi

Ärendenummer: RS 2020/160
Paragraf föregående instans: REGU § 10

Regionstyrelsens beslut

- Informationen tas emot.

Sammanfattning

I enlighet med *Arbetsgång för Region Gotlands övergripande internationella och EU-relaterade ärenden* (RS 2018/454) redovisas här:

Reserapport:

- CPMR General Assembly, den 26-28 oktober 2022, Agios Nikolaus, Grekland.
- DG MARE Smart Specialization for a Sustainable Blue Economy, 25 oktober 2023 i Agios Nikolaos, Grekland.
- Höstkommissionen Hansan 2022, den 26-29 maj 2022, Neuss, Tyskland.

Inkomna inbjudningar till internationella konferenser och möten i Sverige och utomlands.

Övriga händelser och beslut i de prioriterade internationella nätverken:

- Samarbetsprojekt med Grekland och Kroatien tillsammans med, OECD om öars utveckling.
- ICLD:s avtal med SIDA.
- OWHC och Quebec Roadmap.
- Rapporter från Gammalsvenskby.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionalt utvecklingsutskotts förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-02-01

RS § 42 Villkorsbrev 2023

Ärendenummer: RS 2023/153
Paragraf föregående instans: REGU § 12

Regionstyrelsens beslut

- Informationen tas emot.

Sammanfattning

Fördjupningen handlar om det regionala utvecklingsansvaret och regionalt utvecklingsarbete ur ett systemperspektiv, med visst fokus på utvecklingsbehov. De delar som tas upp är:

- Regionalt utvecklingsansvar.
- Villkorsbrev för 2023, presentation och eventuella förändringar i jämförelse med 2022.
- Årets åiterrapportering, kort om processen och utvecklingsbehov framåt.
- Anslag 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder, presentation av arbetet med finansiering med stöd av anslaget.
- Sammanhållningspolitiken och EU:s strukturfonder – hur ser uppdraget som regionalt utvecklingsansvarig ut här och hur hänger det ihop med det nationella anslaget.
- EU och den internationella arenan. Vad vill och behöver vi prioritera?

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionalt utvecklingsutskotts förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Villkor för budgetåret 2023 för regionerna
Kunskapsunderlag: Så satsar Sveriges regioner – 2021 Kunskap och inspiration för hållbar regional utveckling
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-01-18

RS § 43   Fördelning av medel till regionala länsinstitutioner inom kultursamverkansmodellen, 2023

Ärendenummer: RS 2023/28
Paragraf föregående instans: KFB § 1

Regionstyrelsens beslut

- De regionala kulturinstitutionerna inom kultursamverkansmodellen beviljas medel enligt regionstyrelseförvaltningens förslag.
- Överenskommelsen med Film på Gotland kompletteras med uppdrag att Film på Gotland ska utveckla skolbioverksamheten i samverkan med skolan.

Jäv

På grund av jäv deltar Mariette Nicander (M) och Meit Fohlin (S) inte i handläggningen av ärendet.

Sammanfattning

Kultursamverkansmodellen tilldelas statliga och regionala medel. Samtliga fördelas av Region Gotland till de regionala kulturinstitutionerna inom modellen: Gotlands museum, Länsteatern på Gotland, Film på Gotland, Gotlandsmusiken och Regional biblioteksutveckling. Kultursamverkansmodellen inkluderar även de regionala kulturutvecklarnas arbete.

Verksamhetsåret 2023 ska totalt 51 095 000 kronor fördelas, varav 27 868 000 kronor i statligt anslag och 23 227 000 kronor i regionalt stöd. Dessa inkluderar indexuppräknings – regionala medel med ca 2 % och 1,14 % uppräknings från staten – samt en permanent statlig ramförstärkning om 200 000 kronor.

Fördelningen för år 2023 utgår ifrån föregående års fördelning med en förändring: En större del av utvecklarorganisationens medel föreslås fördelas som gemensamma medel istället för områdesspecifika medel. Anledningen är att utvecklarorganisationens områdesövergripande verksamhet bedöms ha varit mycket framgångsrik under 2022. En ytterligare satsning på gemensam verksamhet bedöms öka samverkan samt ge större effekt och god måluppfyllelse gällande Kulturplanens horisontella mål.

Gällande fördelning av områdesspecifika medel till utvecklarna samt fördelning av ramförstärkning har individuella bedömningar gjorts inom varje område och för varje aktör.

Föregående års ramförstärkningar föreslås kvarstå.

Förstärkningen på 200 000 kronor från Kulturrådet avser strategisk utveckling för bild- och formverksamhet samt främjande av hemslöjd. Eftersom slöjdområdet har erhållit förstärkning i tidigare fördelningar av extramedel (såväl regionala som statliga), föreslår regionstyrelseförvaltningen att förstärkningen om 200 000 kronor fördelas till gemensamma utvecklarmedel Region Gotland för utveckling av konstområdet i linje med konstöversynens rekommendationer.

Förslag till fördelning:

<i>FÖRSLAG</i>	STATLIGT STÖD	REGIONALT STÖD		
FÖRDELNING 2023	Statsbidrag		Regionbidrag	Totalt 2023
Gotlands Museum, GM – allmänt	9 050 500		7 683 000	16 733 500
GM Konstutveckling	210 900		188 400	399 300
GM Kulturarvsutveckling	217 900		191 400	409 300
GM Slöjdutveckling	575 000		355 700	930 700
Gotlands Musikstiftelse	8 364 300		7 034 000	15 398 300
Länsteatern på Gotland - länsdansuppdrag	4 950 800 106 200		3 901 000 113 000	8 851 800 219 200
Regional biblioteksutveckling	1 386 000		730 000	2 116 000
Film på Gotland, Fpg – allmänt	910 000		1 808 000	2 718 000
Fpg Filmutveckling	238 800		200 400	439 200
Dansutveckling	368 400		216 200	584 600
Litteraturutveckling	273 800		215 400	489 200
Musikutveckling	280 800		218 400	499 200
Teaterutveckling	225 600		183 100	408 700
Gemensamma utvecklarmedel, RG	709 000		189 000	898 000

Summa fördelat ordinarie medel	27 868 000		23 227 000	51 095 000
Procent	55 %		45 %	

Inför 2024 sker ett administrativt förändringsarbete för att synliggöra respektive område i fördelningen.

Bedömning

Pandemin har påverkat institutionerna och arbetet med kulturutveckling. Förstärkningar från staten och stödpaket från Region Gotland har under 2022 givit ett välkomnat tillskott till samtliga verksamheter och regionstyrelseförvaltningens förslag på fördelning för 2023 sker mot bakgrund av dessa stödfördelningar.

En ökad fördelning till utvecklarorganisationens områdesövergripande, gemensamma medel föreslås. Detta för att verksamheten under 2022 bedöms ha varit mycket framgångsrik. Utvecklarna har föreslagit fler samarbetsinsatser under 2023 vilket tillgodoses eftersom denna gemensamma verksamhet bedöms öka samverkan samt ge större effekt och god måluppfyllelse gällande Kulturplanens horisontella mål.

Gällande fördelning av områdesspecifika medel till utvecklarna samt fördelning av ramförstärkning, har individuella bedömningar gjorts inom varje område och för varje aktör.

Föregående års ramförstärkning för dans- och slöjd- och formutveckling på grund av svagare strukturer och organisering föreslås kvarstå (ingår i fördelningen i tabellen):

- Dansutveckling, förstärkning av dansområdet, 100 tkr.
- Slöjdutveckling, förstärkning av slöjd- och formområdet, 200 tkr.

Övriga ramförstärkningar från föregående år föreslås kvarstå för att möjliggöra fortsatt arbete inom föregående års utpekade områden (ingår i fördelningen i tabellen):

- Gotlands museum, digitalisering av kulturarvet, 300 tkr.
- Gotlands museum, förstärkning av slöjdområdet, 200 tkr.
- Gotlandsmusiken, ökat fokus på barn och unga vuxna, 200 tkr.
- Länsteatern på Gotland, stärka samarbeten med fria professionella aktörer och bättre villkor för konstnärligt skapande, 200 tkr.
- Regional biblioteksutveckling, läsfrämjande för små barn, 100 tkr.
- Film på Gotland, stärka arbetet med skolbio på Gotland, 100 tkr.

- Utvecklarorganisationen, mot horisontella mål 68 tkr.

Ramförstärkning 2023 på 200 000 kronor från Kulturrådet avser strategisk utveckling för bild- och formverksamhet, samt främjande av hemslöjd. Eftersom slöjdområdet har erhållit förstärkning i tidigare fördelning av extramedel (såväl regionala som statliga), bedömer regionstyrelseförvaltningen att förstärkningen om 200 000 kronor bör fördelas till gemensamma utvecklarmedel Region Gotland för utveckling av konstområdet i linje med den tidigare genomförda konstöversynens rekommendationer.

Inför 2024 sker ett administrativt förändringsarbete för att synliggöra respektive område i fördelningen. Regionstyrelseförvaltningen arbetar också med att se över beräkningsmodellen för en rättvisare uppdelning mellan statliga och regionala medel.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att förslaget är förenligt med gällande lagstiftning och står i proportion med de mål som ställts upp i Region Gotlands kulturplan.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att förslaget egentligen inte täcker aktörernas behov, med tanke på kostnadsökningar och löneutvecklingen i förhållande till indexuppräknning.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att tre insatser särskilt stärker barnperspektivet: Satsning på Gotlandsmusikens utveckling kring målgruppen barn och unga, Film på Gotlands utveckling gällande film i skolan i samarbete med Kulturskolan, samt förstärkning gällande regional biblioteksutveckling och små barns läsande. I överenskommelserna stipuleras att verksamheterna särskilt ska prioritera arbetet med barn, unga och unga vuxna.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att jämställdhetsperspektivet säkras dels genom de för verksamheterna styrande målen i Kulturplanen, dels genom de överenskommelser som sluts med institutionerna. I överenskommelserna stipuleras att verksamheterna ska upprätta planer för arbetet med jämställdhet och tillgänglighet.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att kultursamverkansmodellens aktörer generellt arbetar efter mål i Kulturplanen kring landsbygdssäkring och bedriver verksamhet över hela

Gotland. Förstärkning i modellen betyder även förstärkning av kultur på landsbygderna. Utvecklarna kommer under 2023 bland annat arbeta horisontellt med förnyring av arrangörskap och områdesövergripande samverkan kring kulturarvsdagarna.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att klimat- och miljöperspektiv säkras genom de överenskommelser som sluts med institutionerna, där en skrivning tillkommit om verksamheternas medverkan i att uppfylla Region Gotlands miljömål.

Ärendets behandling under mötet

På grund av jäv deltar Mariette Nicander (M) och Meit Fohlin (S) inte i handläggningen av ärendet.

Eva Nypelius (C) yrkar att överenskommelsen med Film på Gotland kompletteras med uppdrag att Film på Gotland ska utveckla skolbioverksamheten i samverkan med skolan.

Ordförande ställer proposition på kultur- och fritidsberedningens förslag och Eva Nypelius tilläggsyrkande och finner att dessa bifalls.

Beslutsunderlag

Fördelningsbeslut från Kulturrådet gällande 2023 daterat 2023-01-26
Region Gotlands Kulturplan 2021-2024: <https://gotland.se/108894>
Överenskommelser Gotlands Museum, Gotlandsmusiken, Länsteatern på Gotland, Regional Biblioteksutveckling, Film på Gotland och utvecklarorganisationen.
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-01-27

RS § 44 Bidragsöversyn kultur och fritid

Ärendenummer: RS 2022/1473

Paragraf föregående instans: KFB § 2

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Reviderat förslag till Regler för stöd på kultur- och fritidsområdet antas med föreslagna ändringar att gälla från 2023-06-01.

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att inkomma med beskrivning av ekonomiskt behov och förslag till resursättning till regionstyrelsens möte 2023-04-26.

Sammanfattning

Dokumentet *regler för stöd på kultur- och fritidsområdet* har bearbetats i linje med synpunkter från allmänheten samt politiska remissyttranden. Dokumentet har kompletterats med förtydliganden gällande kulturarvsaktörer och studieförbund samt en skrivning om kulturens egenvärde.

Med bakgrund av kraven i demokrativillkor för bidrag till civilsamhället, diskrimineringslagstiftningen samt minoritetslagen föreslås en skärpning av formuleringen kring stödgivning gällande religiösa och partipolitiska föreningar samt komplettering av demokrativillkoren enligt nedan:

Stöd ges inte till religiösa och partipolitiska föreningar.

Stödmottagare ska tillse att ingen i verksamheten missgynnas eller kränks till följd av kön, könsöverskridande identitet, etnisk tillhörighet, politisk tillhörighet, religions- eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och/ eller ålder. Möjlighet finns dock för främjande, dvs positiv särbehandling, av nationella minoriteter.

Förvaltningen gör bedömningen att förändringen följer lagar och rekommendationer samt innebär en tydlig gränsdragning för vad kultur- och fritidsavdelningens stödgivning ska hantera. Regler och ansvar för stöd till politiska ungdomspartier ligger under regionstyrelseförvaltningen och påverkas inte av regler för stöd på kultur- och fritidsområdet. Gällande förändringen för religiösa föreningar kvarstår möjlighet att ge stöd till scoutverksamhet utan religiös huvudman. Det är också möjligt att ge kulturorganisationer och fria professionella kulturskapare stöd för arrangemang som hålls i kyrkorum, så länge verksamheten inte innehåller konfessionella inslag.

I det reviderade förslaget till regler för stöd på kultur- och fritidsområdet har justeringar gjorts utifrån önskemål om ökad tydlighet, t ex att införa rubriknummer och språkliga förtydliganden. Rutiner för återrapportering, utvärdering och återkoppling till politiken beskrivs i dokumentet *riktlinjer för*

stödgivning på kultur- och fritidsområdet. Utifrån sistnämnda dokument kommer rutiner och bedömningsmallar att utformas under våren 2023.

Dokumentet föreslås börja gälla från 2023-06-01.

Bedömningen är att förslaget svarar väl mot tvärgående perspektiv. Dock gäller detta ärende inte resurssättning av stödgivningen och förvaltningen begär därför i uppdrag att beskriva resurssättning och behov.

Bedömning

Förvaltningen gör bedömningen att föreslagen förändring kring religiösa och politiska föreningar följer lagar och rekommendationer. En mildare formulering skulle lägga mer ansvar på tjänstemännens uppföljningsarbete, något som det i dagsläget inte finns resurser till. Den nya formuleringen (*"stöd ges inte till religiösa eller partipolitiska föreningar"*) innebär en tydlig gränsdragning för vad kultur- och fritidsavdelningens stödgivning ska omfatta.

Gällande politiska föreningar hanterar fritidsavdelningen i dagsläget utbetalningen av stöd till politiska ungdomspartier. Ansvar och regler för denna stödgivning ligger dock under regionstyrelseförvaltningen och påverkas inte av regler för stöd på kultur- och fritidsområdet.

Konsekvensen av denna förändring blir att exempelvis scout- och lägerverksamhet samt vissa kulturaktiviteter inom församlingar inte längre kan få stöd. Risken är att berörda aktörer då får svårt att bedriva denna verksamhet. Förvaltningen gör bedömningen att det berör 588 sammankomster och ca 330 medlemmar (2019), vilket ekonomiskt handlar om totalt 36 000 kronor i aktivitetsstöd och 47 000 kronor i distriktsstöd.

Dock kvarstår möjlighet att ge stöd till scoutverksamhet utan religiös huvudman, såsom exempelvis Visby Scoutkår. Förvaltningens bedömning är att om intresse finns för att bedriva exempelvis scoutverksamhet, så kan en sådan verksamhet bedrivas i annan föreningsdriven form frikopplat från religiöst samfund. Det är också möjligt att ge kulturorganisationer och fria professionella kulturskapare stöd för arrangemang som hålls i kyrkorum, så länge verksamheten inte innehåller konfessionella inslag.

Ett förtydligande av demokrativillkoren utifrån diskrimineringslagen bedöms vara nödvändigt. Förvaltningen noterar att rekommendationen är att regelverk ger möjlighet för undantag för nationella minoriteter, på grund av svårigheter i gränsdragningar samt med hänvisning till Minoritetslagen. Den föreslagna texten möter samtliga krav.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att förslaget tar hänsyn till de rättsliga regler som finns för området. Stödgivning på kulturområdet tillhör gruppundantagsförordningen för statsstöd. I förslaget har hänsyn tagits till kraven kring förordningen i utformningen av allmänna bestämmelser och bedömningskriterier. Dessa utgör även utgör en grund för arbetet mot välfärdsbedrägerier. Föreslagna kompletteringar ger en bättre koppling till demokrativillkor för bidrag till civilsamhället, diskrimineringslagen samt minoritetslagen.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att stödformerna innebär bättre förutsättningar för fler kulturaktörer att bidra till kulturlivet. Dock gäller detta ärende inte resurssättning av stödgivningen och förvaltningen begär därför i uppdrag att beskriva resurssättning och behov.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att förslaget ger goda förutsättningar för ett brett, varierat och kvalitativt kulturutbud för hela Gotland, vilket i sin tur ger förutsättningar för barns kulturupplevelser och eget skapande. Barnperspektivet säkerställs ytterligare genom prioriteringar samt i bedömningsförfarandet. Utbudet av aktiviteter som tidigare genomförts av religiös förening, bedöms kunna tillgodoses av andra föreningar alternativt finansieras på annat sätt.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att regelverket ger förutsättningar för tydligare krav på och uppföljning av jämställdhetsperspektivet.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att det geografiska perspektivet tillgodoses i de nya stödreglerna, från syfte och mål med stödgivningen till villkor och bedömningskriterier. Förtydligandet kring stöden för landsbygdernas lokaler skapar bättre förutsättningar för såväl geografisk spridning, som prioriteringar för att säkerställa en infrastruktur för lokaler för kultur- och fritidsverksamhet över hela Gotland.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att de nya stödreglerna ger förutsättningar för tydligare krav på och uppföljning av klimat- och miljöperspektivet.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Karin Leoson, verksamhetskontroller, regionstyrelseförvaltningen.

Meit Fohlin (S) yrkar med instämmande av Andreas Unger (M) på följande ändring i Regler för stöd på kultur- och fritidsområdet.

Ändring sidan 3 punkt 1.2.5, Stöd ges inte till:

- *religiösa eller partipolitiska föreningar.*

Ändras till

- *verksamhet som har religiösa eller partipolitiska inslag.*

Johan Malmros (C) yrkar på följande ändring i Regler för stöd på kultur- och fritidsområdet.

Ändring sidan 3 punkt 1.2.5, Stöd ges inte till:

- *religiösa eller partipolitiska föreningar.*

Ändras till

- *verksamhet som har religiöst eller partipolitiskt syfte.*

Ordförande ställer proposition på eget yrkande och och Johan Malmros yrkande och finner att eget yrkande vinner bifall.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Regionstyrelsen beslutar enligt regionstyrelseförvaltningens förslag och Meit Fohlins yrkande.

Beslutsunderlag

Regler för stöd på kultur- och fritidsområdet 2023-01-23

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-10-25

Remissyttrande Miljöpartiet daterad 2022-12-27

Remissyttrande Vänsterpartiet daterad 2022-12-15

Remissyttrande Centerpartiet daterad 2022-12-28

Remissyttrande Kristdemokraterna daterad 2022-12-29

Remissyttrande Moderaterna daterad 2022-12-29

20 remissyttranden från civilsamhället daterade mellan 2022-12-07 och 2022-12-15

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-01-23

RS § 45 Riktlinjer för stödgivning på kultur- och fritidsområdet

Ärendenummer: RS 2023/140
Paragraf föregående instans: KFB § 3

Regionstyrelsens beslut

- Riktlinjer för stödgivning på kultur- och fritidsområdet fastställs att gälla från 2023-06-01, under förutsättning att ”regler för stöd på kultur- och fritidsområdet” fastslås av regionfullmäktige.

Sammanfattning

Riktlinjerna beskriver övergripande hanteringen kring stödgivningen på kulturområdet. Komplettering av dokumentet kommer att göras i samband med bidragsöversyn på fritidsområdet.

Riktlinjerna beskriver tillämpningen av regler för stödgivning inom kultur- och fritidsområdet gällande processer för ansökning, bedömning, redovisning och uppföljning. Riktlinjerna ligger till grund för förvaltningens arbetsprocess- och rutinbeskrivningar gällande stödhanteringen.

Dokumentet upprättas av handläggande förvaltning samt beslutas och revideras av handläggande förvaltnings närmaste nämnd.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att riktlinjerna beskriver hanteringen av stödgivningen och utgör en grund för rutin- och arbetsprocessbeskrivningar samt kommunikation.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på kultur- och fritidsberedningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Riktlinjer för stödgivning inom kultur- och fritidsområdet
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-01-23

RS § 46 Verksamhetsstöd Sociala föreningar 2023

Ärendenummer: RS 2023/135
Paragraf föregående instans: KFB § 4

Regionstyrelsens beslut

- Föreningarna beviljas stöd enligt nedanstående fördelning.

Sammanfattning

Region Gotlands verksamhetsstöd till sociala föreningar vänder sig till föreningar som bedriver ideell och för samhället särskilt viktig verksamhet inom socialt stöd. Inför 2023 har totalt elva organisationer ansökt om stöd. En beredningsgrupp bestående av representanter från hälso- och sjukvårdsförvaltningen, regionstyrelseförvaltningen och socialförvaltningen har kommit fram till nedanstående förslag.

Beredningsgruppen har utgått ifrån politiska mål och prioriterade områden, verksamhetsbaserade erfarenheter och den rådande samhällsutvecklingen bedömningen av fördelning av stödet, enligt bidragsbestämmelserna antagna av regionfullmäktige 2006-11-27.

Bedömning

Föreningarna beviljas stöd enligt nedanstående fördelning:

Organisation	Stöd år 2022	Sökt 2023	Förslag 2023
AMD Gotland	15 000 kr		
Attention Gotland	15 000 kr	0 kr	0 kr
Bris Region Öst	45 000 kr	115 000 kr	45 000
Brottsofferjour en Stockholm-Gotland	70 000 kr	70 000 kr	70 000 kr
Gotlands Frivilliga Samhällsarbete	18 000 kr	18 000 kr	18 000 kr
Kamratringen RSMH	10 000 kr	15 000 kr	15 000 kr
Kvinnojouren Amanda	150 000 kr	250 000 kr	150 000 kr
Kvinno- och tjejjouren Fyren		100 000 kr	20 000 kr
Länkarna Slite	15 000 kr	50 000 kr	15 000 kr

Organisation	Stöd år 2022	Sökt 2023	Förslag 2023
Länkarna Visby	15 000 kr	80 000 kr	15 000 kr
Rädda Barnen Gotland	47 000 kr	50 000 kr	50 000 kr
Röda Korset Gotland	42 000 kr	150 000 kr	42 000 kr
Skuldjouren Gotland	18 000 kr	50 000 kr	20 000 kr
Summa	460 000 kr	948 000 kr	460 000 kr

Ansökningarna inför 2023 uppgår till mer än dubbelt så mycket än vad som finns att söka. Föreningarna ansöker om personal-, lokal- och administrationskostnader samt kostnader för aktiviteter, utbildning, resor och kommunikation. Två föreningar som brukar ansöka har inte sökt i år och en nyregistrerad förening har ansökt.

Organisationerna arbetar i områden med människor som ofta har traumatiska erfarenheter och där utanförskap finns. De har aktiviteter, stödjande samtal, utbildning och några har beredskap för akutinsatser. Föreningarna kompletterar varandra och utgör ett komplement till den offentliga verksamheten. Stödet från Region Gotland är extra betydelsefullt, då även små föreningar har möjlighet att få stöd till omkostnader där medlemsfinansieringen inte räcker till. Alla föreningar uppger att de är viktiga för sina medlemmar och sin målgrupp. Många av föreningarna samarbetar med offentlig verksamhet eller med varandra i andra nätverk och utgör på så vis en bredd av social verksamhet i det gotländska samhället.

Beredningsgruppen har diskuterat och vägt ur ett helhetsperspektiv och sett till organisationens egen bärighet, verksamhetens bredd på Gotland, samhällsnyttans storlek och om verksamheten har lagstyrda förtecken.

Det finns 460 000 kronor att fördela och det totala ansökningsbeloppet uppgår till 948 000 kronor. Med ovanstående förslag till fördelning avses att så många föreningar som möjligt ska ges möjlighet att fortsatt kunna bedriva verksamhet. Utgångspunkten för bedömningen har varit RUS – Vårt Gotland 2040 för att nå de övergripande målen om att främja hälsa, delaktighet och trygghet med fokus på prioriteringarna om att värna en trygg uppväxt fri från våld samt skapa möjligheter för delaktighet och inkludering.

För kännedom betalades ett extra stöd i december 2022 ut på totalt 500 000 kronor till de sociala föreningar som under 2022 erhållit verksamhetsstöd. Detta i enlighet med beslut i regionfullmäktige 2022-12-12, § 234. Stödet fördelades utifrån de andelar föreningarna fick i ordinarie stöd under 2022. Dessa återfinns i tabellen ovan. Tillsammans med kommande beslut om

verksamhetsbidrag för 2023 har Region Gotland rustat de sociala föreningarna och deras målgrupper väl med ett sammantaget historiskt stort stöd inför de tuffa tider som väntar till följd av det osäkra omvärldsläget.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Sofia Nordström, föreningskonsulent, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Ansökningar inkomna t o m 2022-11-10
RS 2022/1456, Sällskapet Länkarna Visby
RS 2022/1486, Kvinnojouren Amanda
RS 2022/1489, Rädda Barnen Gotland
RS 2022/1533, Brottsofferjouren Stockholm-Gotland
RS 2022/1540, Kvinno- och tjejjouren Fyren
RS 2022/1542, Skuldjouren Gotland
RS 2022/1549, Bris Region Öst
RS 2022/1552, Sällskapet Länkarna Slite
RS 2022/1556, Gotlands Frivilliga Samhällsarbetare
RS 2022/1572, Röda Korset Gotland
RS 2022/1586, RSMH Kamrtringen
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-01-13

Skickas till

Berörda föreningar

RS § 47   Förlängning av Filmstrategi Gotland 2018-2023

Ärendenummer: RS 2023/163
Paragraf föregående instans: KFB § 5

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Informationen tas emot
- Filmstrategi Gotland 2018-2023 förlängs till och med 2024.

Sammanfattning

En filmstrategi för Gotland togs för första gången 2017 i regionfullmäktige. Filmstrategi Gotland 2018-2023 tydliggör roller och uppdrag och pekar ut en riktning framåt och beskriver de olika byggstenarna i det gotländska filmlivet. Eftersom ny kulturplan tas först 2024 för att börja gälla 2025, blir det ett glapp mellan ny filmstrategi och kulturplan. Regionstyrelseförvaltningen föreslår därför att filmstrategin förlängs ett år för att arbetet ska kunna löpa parallellt, vilket sparar resurser då dessa två processer är tidskrävande. Förslaget är att ny filmstrategi, liksom ny kulturplan, träder i kraft 2025. Arbetet med att uppfylla strategin sker löpande.

Bedömning

Filmstrategi Gotland 2018-2023 tydliggör roller, pekar ut en riktning framåt för olika aktörer och beskriver de olika byggstenarna i det gotländska filmlivet. Film i skolan och skolbio via Kulturskolan handlar om att tidigt skapa förutsättningar för unga att få se och analysera och själva prova på att få göra film. Film- och medieutbildningarna på Gotland via Folkhögskolan och gymnasieskolorna bidrar till att ungdomar och unga vuxna lär sig film- och mediekunnighet, att skriva manus och kunna jobba i olika funktioner på en filmproduktion. Film på Gotland säkerställer att film kan skapas av unga på fritiden och att talangutveckling sker av gotländska filmare såväl semiprofessionella, som professionella samt att filmkommissionär verksamhet underlättar för produktioner som pågår på ön eller vill komma hit och spela in. Gotlands filmfond investerar i produktion och säkerställer att professionell produktion faktiskt sker på ön med målet att minst en långfilm eller dramaserie förläggs till Gotland per år samt att minst en talang/bolag har fått hjälp med att utveckla en filmproduktion. Filmskapare, filmarbetare och det lokala näringslivet är viktiga intressenter i helheten, men också allmänhet och omvärld. Filmen ska enligt strategin utgöra en del av attraktionskraften för Gotland.

Gotland har också en särställning i det svenska filmlivet. Region Gotland har sedan mitten på 90-talet satsat brett på filmpedagogik, filmutbildningar, resurscentrum, filmstudio, filmfond och på Bergmancenter på Fårö för att stödja och utveckla det filmarvet efter Ingmar Bergman.

Den långsiktiga målsättningen för strategin är att utveckla Gotland till en hållbar filmregion. Ett av målen i Region Gotlands kulturplan 2017-2020 var då: *Gotland är en av Östersjöns mest attraktiva filmregioner inom såväl filmkulturell- och filmpedagogisk verksamhet som kommersiell filmproduktion.* Filmverksamheten på Gotland ska ge avtryck i hela landet och även nå utanför landets gränser. Strategin syftar till att definiera en gemensam väg för att utveckla Gotlands filmposition nationellt.

Filmstrategin har tre särskilt prioriterade områden:

- satsning på professionell filmproduktion,
- ökad satsning på semi-professionell produktion och
- stärkt samverkan mellan de olika filmverksamheterna.

En uppföljning av strategin gjordes 2021.

Sedan uppföljningen gjordes är ett nytt samarbete inlett 2021 mellan Region Gotland och bolaget Film Stockholm AB. En samverkansbudget upprättades 2021 för gemensamma aktiviteter, med Film på Gotland som ansvarig. Aktiviteter som idag sker utifrån samverkan är kompetens- och talangutveckling för den lokala filmbranschen, marknadsföringsinsatser, filmkommissionärt internationellt samarbete, hållbarhetsarbete och tillfällen (under Bergmanveckan och Stockholms internationella filmfestival) då filmarbetare, talanger och branschaktörer från de två regionerna träffas.

Gotlands filmfond har tillförts extra medel av Region Gotland på grund av pandemin för att kunna gå in i fler produktioner. Tack vare sökta och erhållna medel från Svenska filminstitutet har även utvecklingsstöd kunnat ges till tre gotländska långfilmer – en barnfilm på vikingatema som utspelar sig på Gotland av en manusförfattare bosatt på norra Gotland, en berättelse om BussBerta – gotländskan som blev Sveriges första kvinnliga busschaufför och en om Andreas Bruce - Gotlands mest kända transperson. Utöver detta är fyra långa dokumentärer och en långfilm under produktion i skrivande stund, tre på väg att färdigställas och en på väg att spelas in under våren.

Hösten 2021 hade den internationellt framgångsrika långfilmen Bergman Island premiär och har sedan dess sålts till filmmarknader över hela världen, samt listats av flera amerikanska och brittiska filmmedier som en av 2021 års bästa filmer. I oktober 2022 visades SVT dokumentärserien, Vad hände med Sjögren? i två delar som filmfonden gått in i om Sven Sjögren, gjord av gotlänningen David Andersson. Serien fick en miljon tittare på SVT och huvudpersonen Stig Larsson blev nominerad till Årets gotlänning. 2022 års julkalender Kronprinsen som försvann, blev även den mycket omtyckt. I januari 2023 hade avsnitten i snitt en miljon tittare online och 760 000 live i SVT1. Platser som användes under inspelningen på Gotland var St Lars ruin, Helge Ands ruin, Norra kyrkogatan, Drottens ruin, Sigsarve strand, Lummelundagrottorna, Kruttornet och Kapitelhusgården. Lokalt arbetade

filmbolaget Baluba med produktionsserviceföretaget The Line Gotland och det gotländska postproduktionsbolaget DUPP skapade alla digitala effekter och miljöer/VFX – utöver lokala statister och skådespelare som engagerades.

Gotlands filmstrategi löper till och med 2023. Eftersom ny kulturplan tas först 2024 för att börja gälla 2025, blir det ett glapp mellan ny filmstrategi och kulturplan. Regionstyrelseförvaltningen förslår därför att filmstrategin förlängs ett år för att arbetet ska kunna löpa parallellt. Bedömningen är att det sparar resurser då dessa två processer är tidskrävande. Förslaget är att ny filmstrategi, liksom ny kulturplan, träder i kraft 2025.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på kultur- och fritidsberedningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Filmstrategi Gotland 2018-2013

Uppföljning Filmstrategi Gotland 2021

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-01-19

RS § 48   Förslag medborgarskapsceremoni och nationaldagsfirande 2023

Ärendenummer: RS 2023/165
Paragraf föregående instans: KFB § 6

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att arrangera firande av nationaldag och medborgarskapsceremoni inom befintlig ram.

Sammanfattning

I uppföljningen av 2022 års medborgarskapsceremoni och nationaldagsfirande i november fick regionstyrelseförvaltningen i uppdrag att återkomma med ett förslag på ett nationaldagsfirande inklusive medborgarskapsceremoni för 2023 och hur det kan finansieras. I samband med detta har framgått att inga extra medel finns för ett sådant arrangemang på förvaltningen. Behovet av resurser skulle innebära att 180 tkr (inklusive statens ersättning på 30 tkr) tillskjuts kultur- och fritidsavdelningen. Då Kulturenheten har en rad nya uppdrag att genomföra under 2023, kostnadsläget har ökat och att en ekonomi i balans inför 2024 är viktig föreslår regionstyrelseförvaltningen att inget nationaldagsfirande genomförs 2023 och att Kulturenheten istället genomför den lagstadgade medborgarskapsceremonin i Ljussgården under tidig höst 2023 inom den ram som finns dvs 30 tkr.

Bedömning

Med anledning av 500-årsfirandet hade det varit motiverat att arrangera och bekosta ett offentligt annonserat nationaldagsfirande i anslutning till medborgarskapsceremonin på t ex Roma kungsgård - utifrån ett tillgänglighets- och landsbygdsperspektiv.

Eftersom inga medel till arrangemanget kan omfördelas eller tillföras och att Kulturenheten redan har en rad nya uppdrag att hantera under 2023, samt att kostnaderna i samhället har ökat och 2023 ser ut att bli ett ekonomisk tufft år. Alternativet utifrån rådande budget på 30 tkr att endast genomföra en medborgarskapsceremoni för nya gotlänningar under tidig höst och därmed avstå från nationaldagsfirande 2023.

Ärendets behandling under mötet

Meit Fohlin (S) yrkar att regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att arrangera firande av nationaldag och medborgarskapsceremoni inom befintlig ram.

Ordförande ställer proposition på eget yrkande och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-01-19

RS § 49 Fritidsplan

Ärendenummer: RS 2021/1227
Paragraf föregående instans: KFB § 7

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Fritidsplan för Region Gotland för 2023-2026 antas.

Reservation

Jennifer Medin (MP) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Sammanfattning

Arbetet med Fritidsplanen inleddes när Anläggningsstrategin (RSAU 2020-05-13, § 122) återremitterades 2020. Fritidsplanen har ett anslag som gäller alla på Gotland, men för att konkretisera tas tre prioriterade målgrupper fram. Dessa är barn och ungdomar, personer 65 år och äldre samt personer med funktionsnedsättning.

Fritidsplanen består av tre Fokusområden och till dessa är ett antal målformuleringar kopplade.

- Fokusområde för inkluderande idrott- och fritidsaktiviteter för alla.
- Fokusområde för ett stärkt föreningsliv med prioriterade grupper i fokus.
- Fokusområde för en rörlig vardag och aktiv fritid.

Fritidsplanen kopplar an mot många andra planer och styrdokument inom Region Gotland, men främst mot den regionala utvecklingsstrategin och dess genomförandeprogram för Kraftsamling för hälsa och ett socialt hållbart Gotland samt färdplanen för omställning till ett hälsosystem för Hälsa genom hela livet.

Fritidsplanen har sänts på remiss mellan 29 september och 15 december. Inga specifika frågor ställdes i remissen, utan den var öppen i sin karaktär och möjlig för alla intressenter att svara på. Remissen sändes till följande nämnder: barn- och utbildningsnämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, hälso- och sjukvårdsnämnden, socialnämnden, tekniska nämnden och miljö- och byggnämnden. Följande partier har mottagit remissen: Centerpartiet, Moderaterna, Liberalerna, Vänsterpartiet, Miljöpartiet, Feministiskt initiativ, Sverigedemokraterna och Socialdemokraterna.

Det har totalt inkommit 26 stycken remissvar angående Fritidsplanen. Fyra (4) partier har inkommit med remissvar, samtliga nämnder som remitterats och 16 stycken externa aktörer har inkommit med remissvar.

En överblick av remissvaren ger att en tydligare gränsdragning är nödvändigt. Fritidsplanen tar fokus på den aktiva delen av fritid, den som inkluderar en viss

del av rörelse. Detta för de stora positiva fördelarna med fysisk aktivitet för den psykiska och fysiska hälsan. Kraftsamling för hälsa och ett socialt hållbart Gotland, en av genomförandeplanerna för den Regionala Utvecklingsstrategin tar ett bredare grepp, men Fritidsplanen tar fokus på rörelse och aktivitet. Framför allt detta har förtydligats i den nuvarande versionen.

Ytterligare ett förtydligande som gjorts i denna versionen är hur Fritidsplanen i ett senare skede ska arbetas med. En handlingsplan ska tas fram i samråd och samverkan med övriga berörda förvaltningar under 2023 för att senast 2024 vara del av verksamhetsplanerna framöver.

Bedömning

Förvaltningens bedömning är att de ändringar som gjorts ligger i linje med de remissvar som inkommit och att godkänna Fritidsplan 2023-2026.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

I Fritidsplanen har tre särskilda grupper lyfts fram som prioriterade. Det är barn och ungdomar upp till 20 år, personer med funktionsnedsättning samt de som är 65 år och äldre. Urvalet kring dessa tre prioriterade grupper är att alla har särskilda behov att lyftas fram för att ge hälsofördelar inte bara i de utsatta grupper men även en vinst på samhällsnivå. Barn och ungdomar behöver få med sig en rörelseglädje in i vuxenlivet, funktionsnedsatta är betydligt mindre aktiva än populationen i övrigt och äldre en växande del av befolkningen som kommer att ha allt större behov fram över.

2. Ekonomiskt perspektiv

Det finns ingen bedömning ännu på eventuella kostnader för att nå målen i Fritidsplanen, utan det blir på aktivitetsnivå det kan generera kostnader och i arbetet med bidragsöversynen på fritid.

3. Barnperspektiv

Barnperspektivet är ett av de mest centrala i Fritidsplanen och barn och ungdomar lyfta som en prioriterad målgrupp. I framtagningsarbetet har barn och unga och deras möjlighet till en aktiv fritid oavsett förutsättning.

4. Jämställdhetsperspektiv

Det är en stor del i Fokusområde 2 – inkluderande idrott och fritidsaktiviteter för alla, att förutsättningarna ska vara lika för alla på Gotland. Gotlands invånare ska ha lika möjligheter att utöva fritidsverksamhet, föreningsliv och idrott oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariation, sexuell läggning, ekonomiska förutsättningar och ålder.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

I Fritidsplanen lyfts fram att möjligheten till en aktiv fritid ska vara oberoende av var du bor. Detta ska ske både genom anläggningar men även genom att stötta föreningslivet.

6. Klimat och miljöperspektiv

Om Fritidsplanen kan hjälpa till att stötta föreningslivet på hela Gotland samt jobba för att öka möjligheten till en aktiv fritid oavsett var du bor på Gotland kommer detta att kunna ha en positiv effekt på klimatet och miljön. Behovet av transporter kommer att minska.

Ärendets behandling under mötet

Saga Carlgren (V) yrkar med instämmande från Jennifer Medin (MP) att ärendet återremitteras för vidare handläggning.

Ordföranden ställer proposition på om ärendet ska avgöras i dag eller återremitteras och finner att ärendet ska avgöras idag.

Ordförande ställer proposition på kultur- och fritidsberedningens förslag och finner att det bifalls.

Jennifer Medin (MP) reserverar sig mot regionstyrelsen beslut att föreslå regionfullmäktige att anta Fritidsplanen.

Beslutsunderlag

Fritidsplan för Region Gotland 2023-2026

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-01-19

RS § 50 Långsiktig lösning Slite ishall

Ärendenummer: RS 2023/146
Paragraf föregående instans: KFB § 8

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att gå vidare med upphandlingsalternativet.

Sammanfattning

IK Graip äger ishallen i Slite och driftar, genom ett driftsbolag, ishallen, konstgräset och motionsspåret i Slite med hjälp av ett driftsstöd från Region Gotland på knappt 1,73 mnkr. I dialog med regionstyrelseförvaltningen har IK Graip uttryckt svårigheter att driva anläggningen långsiktigt med bibehållen stödnivå. Fyra alternativ lyftes fram i dialogen mellan regionstyrelseförvaltningen och IK Graip:

1. Ökat driftstöd i ordinarie form.
2. Regionen tar över fastighet och drift.
3. Regionen upphandlar verksamhet.
4. Ishallen läggs ner.

Utav dessa ser regionstyrelseförvaltningen att en upphandling är det mest framkomliga. Det bedöms ge föreningen en möjlighet att fokusera på sin kärnverksamhet på ett bättre sätt. Prisbilden är även väsentligt lägre än att Region Gotland skulle ta över fastighet och drift. En upphandling ger utförande part en möjlighet att driva egna intäkter på ett proaktivt sätt.

Att lägga ner skulle drastiskt påverka möjligheterna till en aktiv fritid för många barn och unga på norra Gotland och är inte något regionstyrelseförvaltningen bedömer är ett gångbart alternativ, även ur serviceutbudssynpunkt är det svårt då Region Gotland är tydlig med att det ska finnas en ishall på norra Gotland.

Ett ökat driftstöd är problematiskt då det fortsatt lägger ansvar på föreningen att drifta anläggning till viss del på bekostnad av den övriga verksamheten. Samt att anläggningen i Slite skiljer sig från övriga föreningsdrivna anläggning då det är fler föreningar som nyttjar den.

Regionstyrelseförvaltningen ber om uppdraget att gå vidare med upphandlingsalternativet och se på det praktiska genomförandet av det.

Bedömning

Det finns för och nackdelar med de fyra olika alternativen.

- Ökat driftsstöd i ordinarie form

Även om IK Graip är en levande och omfattande förening har man relativt låg verksamhet totalt sett i anläggningen. Att då öka på ett stöd som i sin utformning är framtaget för att möjliggöra och till stor del bygger på stor verksamhet av drivande förening i anläggningar är svårt. Det ger principen till andra föreningar att den egna verksamheten i anläggningen inte spelar så stor roll. En av anledningarna till att verksamheten är relativt låg, är att IK Graip lägger stora resurser på anläggningen och inte verksamheten.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer det svårt att gå vidare och öka på befintligt driftsstöd i den här formen.

- Regionen tar över fastighet och drift

Denna lösning skulle innebära att Region Gotland skulle placera personal både för den tekniska driften och för verksamhetsdriften i Slite. En kommunal anläggning skulle inte ha samma resurser och möjligheter att proaktivt driva intäkter på exempelvis sommaren. IK Graip och deras driftsbolag har även en del verksamhetslösningar med samarbetspartners så som CEMENTA och GEAB som reducerar driftskostnaden, något som Region Gotland inte skulle kunna ta över på samma sätt. Det positiva är att IK Graip får möjlighet att fokusera på sin kärnverksamhet vilket är idrottsaktiviteter för barn, unga och vuxna. Kostnaden för att Region Gotland skulle ta över fastighet och verksamhet finns det osäkerhet kring att värdera. Men sett till driftskostnaderna i dag och jämfört med vad ishallen i exempelvis Visby kostar ser det ut att vara en kostnadsökning på minst 2 mnkr, troligtvis mer.

- Regionen upphandlar verksamhet

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att det finns flera fördelar med en lösning likt den som finns i Fårösund med badhus och idrottshall. Den främsta är att IK Graip får möjlighet att ha full fokus och lägga all energi på att skapa förutsättningar för sin egen kärnverksamhet. Det skulle även ge ett framtida driftsbolag möjlighet att driva intäkter i samverkan med samarbetspartners på ett sätt som inte går om Region Gotland äger och driftar. Även om kostnaden för den här lösningen ännu inte är framtagen, en bedöms bli betydligt billigare än att Region Gotland ska äga och drifta anläggningen. Kostnaden kommer att ligga i paritet eller strax under kostnaden för ett ökat driftsstöd, men exakta nivåer måste utredas närmare.

- Ishallen läggs ner

Detta är det mest definitiva av de fyra alternativen och det är problematiskt av många anledningar. Region Gotland kan inte absorbera den verksamheten som

sker i Slite på andra anläggningar. Det innebär att möjligheten för framför allt barn och unga till en aktiv fritid minskar kraftigt på norra Gotland. Det skulle även innebära ett tapp för Slite som idrottsdestination, då man i dagsläget har relativt mycket träningsläger på sommaren. Sen har Region Gotland antagit en strategi för, Ett långsiktigt hållbart serviceutbud på Gotland 2019-2030, där det tydligt framgår att det ska vara en ishall på norra Gotland, något som inte uppfylls om ishallen i Slite läggs ner.

Regionstyrelseförvaltningen har undersökt möjligheterna till att få in andra bidrag för att finansiera anläggningen i Slite utifrån ett näringslivsperspektiv och betydelsen för Slite som destination, men utan att få ett positivt svar. Regionstyrelseförvaltningen ser det som en central del att kunna frigöra IK Graip från anläggningen för att kunna lägga mer energi och kraft på föreningsverksamheten. Utifrån det och med uppskattade kostnader föreslår regionstyrelseförvaltningen att man får uppdraget att gå vidare med upphandling och ta fram ramar och kostnader för det.

Tydligt är att det kommer att krävas mer resurser om ishallen i Slite ska finnas kvar långsiktigt. Om IK Graip ska ha möjlighet att driva vidare som förening krävs ett större driftsstöd och om Region Gotland ska driva den vidare, antingen via egen drift eller upphandlat, kommer det att krävas mer än det 1,72 mnkr som i dag går ut i driftsstöd. Så oavsett vilken väg man väljer, om ambitionen är att hålla ishallen i Slite öppen, så krävs mer pengar.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på kultur- och fritidsberedningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-01-17

RS § 51 Återrapportering - Elstöd

Ärendenummer: RS 2022/1432
Paragraf föregående instans: KFB § 9

Regionstyrelsens beslut

- Informationen tas emot.

Sammanfattning

Under hösten fick regionstyrelseförvaltningen i uppdrag att först, via en enkätundersökning, titta närmare på behovet av ett stöd till föreningar för de befarade ökade kostnaderna för el. Med enkäten som underlag utformades ett stöd som initialt skulle ge 7 miljoner kronor (mnkr) i elkompensationsstöd och 2 mnkr i eleffektiverande investeringar. Denna fördelning blev i ett senare skede förändrad till 4 mnkr i elkompensationsstöd och 5 mnkr i investeringsstöd. 110 ansökningar inkom till elkompensation och 70 till investering. Sista ansökningsdag var 30 november och efter det vidtog en kort, men intensiv handläggningsperiod innan stödet betalades ut dagarna innan jul.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på kultur- och fritidsberedningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-01-16

RS § 52 Återrapport extra resestöd

Ärendenummer: RS 2022/1529
Paragraf föregående instans: KFB § 10

Regionstyrelsens beslut

- Informationen tas emot.

Sammanfattning

Det var en tydlig bild av ökade resekostnader som initierade äskandet av extra resestöd. De ökade kostnaderna var på grund av de generellt sätt ökade kostnaderna i samhället som påverkar allt från biljettpriser, hotellpriser och drivmedelspriser. Utifrån den analysen bedömdes det att ett extra resestöd på 1 mnkr var nödvändigt. Snabbt visade det sig att behovet var större än så för våra reseintensiva föreningar som flaggade för avsevärt höjda kostnader. Med ett extra anslag på 1,5 miljoner kronor (mnkr) har behoven kunnat mötas på ett bättre sätt. De största mottagarna av de extra resestöden är de föreningar som drabbas mest av de höjda nivåerna, då de reser mest. Utbetalningen baseras på det resestöd som föreningarna fick för hösten 2021 och våren 2022 och sedan fick föreningarna procentuell del av extrastödet beroende på andel av ordinarie stöd.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på kultur- och fritidsberedningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-01-25

RS § 53   Beslut om förändrat uppdrag för mobil biblioteksverksamhet

Ärendenummer: RS 2020/1509
Paragraf föregående instans: KFB § 11

Regionstyrelsens beslut

- Informationen tas emot.

Sammanfattning

I november 2020 fick Biblioteken på Gotland av regionstyrelsen uppdrag att anpassa och utveckla bibliotekens mobila verksamhet. Syftet var att säkerställa att verksamheten följer bibliotekslagens krav, med särskilt fokus på lagens skrivningar om att biblioteksverksamhet ska vara tillgänglig för alla samt skrivningen om bibliotekens prioriterade målgruppers (barn, unga, personer med funktionsnedsättningar, personer med annat modersmål än svenska och nationella minoriteter) rätt till biblioteksservice. Andra vägledande styrdokument är Biblioteksplan 2022-2024, statistikundersökningen Insiktsrapport - Biblioteksanvändning samt förstudien En ny mobil biblioteksverksamhet på Gotland.

Utvecklingsarbetet är inne i ett intensivt skede, där kartläggningar och utredningar ska övergå i konkret biblioteksverksamhet. Arbetet bedrivs i projektform i samarbete med Biblioteksutveckling Gotland med medel från Kulturrådets satsning Stärkta bibliotek, varifrån region Gotland har beviljats medel under tre år. 2023 är sista året som utvecklingsarbetet finansieras med projektmedel.

En projektledare ansvarar för arbetets fortskridande. Projektledaren har bland annat ansvarat för att skapa delaktighet och dialog med prioriterade grupper, där behov och önskemål om biblioteksservice har undersökts. Projektledaren säkerställer att planeringen av den nya mobila verksamheten utgår från prioriterade grupperns rätt till biblioteksservice.

Två nya fordon som får köras med B-kort har köpts in. Ett omfattande arbete har utförts med att kravställa och anpassa fordonen till att fungera för uppdraget. Fordonen beräknas anlända till ön i månadsskiftet januari/februari och kommer att tas i bruk omgående. Inledningsvis koncentreras verksamheten till förskolor och daglig verksamhet. I närtid planeras service till vård- och omsorgsboenden. En försöksverksamhet där vissa Boken kommer - låntagare erbjuds besök av en bokbil, kommer att genomföras under våren. Omfattningen av den mobila verksamheten kommer gradvis att utökas allteftersom behoven hos fler målgrupper kartläggs och omställningen från fast till mobil verksamhet fortskrider.

En utmaning är resursbrist i förhållande till lagkrav och potential. För att den mobila biblioteksverksamheten ska kunna utnyttjas till sin fulla potential behöver befintliga resurser omfördelas. En konsekvens av denna omställning blir att vi behöver minska servicegraden, genom att till exempel minska på det bemannade öppethållandet på våra fasta bibliotek och minska eller helt avstå från vissa aktiviteter och service.

Bedömning

Den nya mobila verksamheten innebär stora möjligheter att möta såväl nya som prioriterade målgrupper över hela Gotland och ett fortsatt arbete är nödvändigt och ska prioriteras för att säkerställa att detta sker med hög kvalitet och i enlighet med bibliotekslagens krav. Under åren 2017-2021 har biblioteken hanterat en besparing på 4,5 mnkr. Att klara grunduppdraget med tio fasta bibliotek samtidigt som vi utvecklar och utökar den mobila verksamheten inom befintliga resurser kommer att kräva en omfördelning av resurser, från fast biblioteksverksamhet till den mobila verksamheten. För detta krävs ett omfattande omställningsarbete. Kompetent personal i tillräcklig omfattning är nödvändig för den mobila verksamhetens hållbarhet och utveckling. Till exempel kommer personal att i högre utsträckning behöva förlägga sin arbetstid till mobil verksamhet, istället för som nu vara placerade på ett fast bibliotek. Om vi ska hålla samma höga kvalitet på den mobila verksamheten, som på vår fasta verksamhet bör den mobila verksamheten i första hand bemannas av bibliotekarier. Lägre bemanning och mindre tid för bibliotekarierna på de fasta biblioteken medför att viss service och aktiviteter som idag erbjuds inom den fasta ordinarie verksamheten, kommer att behöva minskas eller helt tas bort. Även öppettider med bemanning kan komma att behöva minskas för att frigöra resurser till den mobila verksamheten. Här kan fler bibliotek som erbjuder Meröppet utgöra ett alternativ till bemannat öppethållande. Under 2023 undersöks möjligheten att införa Meröppet på biblioteket i Fårösund.

Så fort de nya fordonen anlant kommer vi att ta dem i bruk för uppsökande verksamhet i den skala som befintliga resurser tillåter. Verksamheten kommer att gradvis byggas ut allteftersom processen med att omfördela resurser i form av personal från fast till mobil biblioteksverksamhet fortskrider. Detta arbete innebär en omfattande omorganisation av bibliotekens befintliga verksamhet som kommer att kräva tid. Ett måldatum, liksom en fullständig målbild, är svårt att ange i dagsläget.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på kultur- och fritidsberedningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-02-07

RS § 54 Hållbar mobilitet på landsbygden

Paragraf föregående instans: AU § 33

Sammanfattning

Anna Bäckstade, energi- och klimatrådgivare, regionstyrelseförvaltningen och Emelie Waktel, trafikplanerare, tekniska förvaltningen informerar regionstyrelsen om projekt Hållbar mobilitet på landsbygden.

Projektet startades för att inrikestransporter behöver minska växthusgasutsläppen med 70 procent senast 2030 jämfört med 2010. År 2045 ska Sverige ha noll nettoutsläpp av växthusgaser. Syftet med projektet är att hitta olika alternativa mobilitetslösningar som fungerar för permanentboende, sommarboende/deltidsboende och företag på den gotländska landsbygden. Lösningarna ska presenteras i ett lättillgängligt material både digitalt och skriftligt. I förlängningen ska insatsen göra att boende och verksamma på ön ska kunna minska sitt bilberoende, minska antalet körda kilometer, skaffa hälsosammare vanor samt öka individens alternativa mobilitetsval. Detta ska i sin tur bidra till att uppfylla de nationella målen.

RS § 55 Upphandlingsplan 2023

Ärendenummer: RS 2023/166
Paragraf föregående instans: AU § 34

Regionstyrelsens beslut

- Informationen om upphandlingsplan 2023 inför publicering av upphandlingsplan på gotland.se och Region Gotlands intranät tas emot.

Sammanfattning

2023 kommer Region Gotland för andra året i rad att publicera sin upphandlingsplan för innevarande år på gotland.se samt på Region Gotlands intranät. Detta för att ge företag, som är intresserade av att sälja varor och tjänster till Region Gotland, möjlighet till bättre framförhållning att delta i upphandlingarna.

Region Gotland vill bistå näringslivet med information som kan öka framförhållning och skapa möjligheter till att få fler anbud i upphandlingarna. Detta som underlag till ökad konkurrens och goda affärer.

Upphandlingsplanen kommer även att publiceras på Region Gotlands intranätsida för inköp för att ge samma information till interna intressenter.

Upphandlingsplanen 2023 är en vidareutveckling av den plan som gjordes för 2022. Metodiken och innehållet har utvecklats under året.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen gör bedömningen att upphandlingsplanen på ett positivt sätt bidrar till effekter och resultat som utvecklar Region Gotlands inköpsarbete. Upphandlingsplanen bidrar till de strategiska inköpsmålen:

- Helhetsorientering och hållbarhet.
- Långsiktighet.
- Lätt att handla rätt.
- Effektivitet, kvalitet och regelmässighet.

Förvaltningen avser att publicera upphandlingsplanen på gotland.se och Region Gotlands intranät den 9 februari 2023.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-01-04

RS § 56   Resultat program sänkta inköpskostnader 2021-2022

Ärendenummer: RS 2019/963
Paragraf föregående instans: AU § 35

Regionstyrelsens beslut

- Informationen om strategiskt inköpsarbete inom program sänkta inköpskostnader 2021 - 2022 tas emot och fortsatt utveckling av inköpsarbetet inom programmet bifalls.
- Information om antal genomförda upphandlingar etc. 2022 tas emot.

Sammanfattning

Rapportering strategiskt inköpsarbete inom program sänkta inköpskostnader 2021 och 2022. Program sänkta inköpskostnader genomförs efter regionfullmäktiges beslut 2021-03-29, § 34 om att godkänna slutrapporten från projekt sänkta inköpskostnader. Regionstyrelsen fick med beslutet i uppdrag att fortsatt utveckla inköpsarbetet och samordna arbetet tillsammans med nämnder och styrelser.

I rapporten beskrivs arbetet 2021 – 2022 utifrån upphandlingsstödsenhetens perspektiv. Arbetet görs i nära dialog och samverkan med många berörda internt på Region Gotland samt även med externa parter. Samarbete är en förutsättning och en framgångsfaktor för att genomföra utvecklingen av inköp för Region Gotland.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen gör bedömningen att program för sänkta inköpskostnader pågår med progress och enligt den planering som gjorts. Det ska noteras att vissa aktiviteter blivit mer omfattande än vad som kunnat förutses och därmed har andra aktiviteter behövt prioriteras ned. Även linjearbetet påverkar utvecklingsarbetet.

Programmet bidrar till effekter och resultat som utvecklar Region Gotlands inköpsarbete. Programmet har god potential att sänka inköpskostnader, öka avtalstrohet och enhetlighet vid inköp. Vidare att bidra till de strategiska inköpsmålen:

1. Helhetsorientering och hållbarhet.
2. Långsiktighet.
3. Lätt att handla rätt.
4. Effektivitet, kvalitet och regelmässighet.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-01-26

RS § 57   Bokslutskommuniké

Ärendenummer: RS 2022/1574
Paragraf föregående instans: AU § 36

Regionstyrelsens beslut

- Informationen godkänns.

Sammanfattning

Årets resultat 2022 uppgår till 237 mnkr, återigen ett historiskt högt resultat. Den huvudsakliga förklaringen till det goda resultatet är att skatteintäkter, inkomstutjämnning och riktade statsbidrag ökat mer än förväntat. På kostnadssidan har löner och sociala avgifter haft en måttlig ökning på 2,1 %. Däremot var kostnadsutvecklingen hög för hyrpersonal, köp av verksamhet, konsulter, förbrukningsmaterial, lokaler, transporter samt energi och bränslen. Nedgångarna på världens börser medförde realiserade och orealiserade förluster på pensionsmedelsplaceringarna och bidrog till att finansnettot blev - 82 mnkr. Nämnderna har en positiv budgetavvikelse på 87 mnkr. Det beror bland annat på stora riktade statsbidrag inom vård och omsorg för hantering av pandemin men även på statliga satsningar. Nämnderna har också fått tilläggsbudget på 119 mnkr. En del av tilläggsanslagen, 53 mnkr, har använts för tillfälliga stödåtgärder till kultur, fritid och näringsliv. Årets resultat efter balanskravsjusteringar slutar på 285 mnkr efter att reavinster från försäljning av anläggningstillgångar samt orealiserade vinster och förluster från värdepapper beaktats.

De finansiella målen uppnås helt eller i hög grad. Det rekordhöga resultatet har bidragit till att bibehålla en god ekonomisk ställning. Investeringarna har kunnat finansieras helt med egna medel. Avsättning enligt plan till pensionsmedelsförvaltningen har gjorts. Likviditeten är mycket god och underlättar finansieringen av investeringar framåt. Efter tre goda år kommer de kommande två åren att bli ekonomiskt ansträngande. Den höga inflationen gör att kostnaderna kommer att öka mycket mer än intäkterna. För att klara en ekonomi i balans kommer olika åtgärder att behöva vidtas.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Bokslutskommuniké 2022

RS § 58 Verksamhetsberättelse 2022 - Regionstyrelseförvaltningen

Ärendenummer: RS 2023/12

Paragraf föregående instans: AU § 37

Regionstyrelsens beslut

- 2022 års verksamhetsberättelse inklusive särskilda skrivelser godkänns.

Sammanfattning

Rysslands invasion av Ukraina (den 24 februari) innebär ett fruktansvärt lidande för det ukrainska folket. Effekter av kriget ses även för oss i Europa och resten av världen med problem kring bland annat energiförsörjning, försörjningsberedskap, leveranser och hög inflation. Förvaltningen har utifrån detta hanterat ökade kostnader, leveransproblem av varor och tjänster, beredskapsfrågor med kontinuitetsplanering, olika stöd till kultur- och näringsliv, ökade kommunikationsinsatser och aktivering av den centrala krisledningsstaben. Därtill bör framhållas utmaningarna kring kompetensförsörjning liksom hög arbetsbelastning inom flera av förvaltningens verksamheter. Vidare har kraftigt höjda priser på färjekommunikationer krävt Region Gotlands uppmärksamhet. I övrigt har förvaltningen arbetat enligt verksamhetsplan 2022.

Årets resultat uppgår till +10,0 mnkr. Året har präglats av stora kostnadsökningar kopplade till kriget i Ukraina och efterdyningar av pandemin. I förvaltningens verksamhet märks detta tydligt inom framför allt måltids- och IT-verksamheten, där varupriserna kraftigt ökat. Under året har förvaltningens budget förstärkts med 50,5 mnkr för att hantera 3 olika stödpaket. Förvaltningen har även erhållit extra tillfälligt statsbidrag för sjuklöneersättning Corona med 1 mnkr. Det positiva resultatet förklaras främst av överskott i centrala anslag avseende bidrag, fackliga företrädare, samt förseningar i investeringar som medfört överskott inom kapital- och hyresbudgeten. Positiv avvikelse redovisas även vad gäller anslaget för förstudier exploateringsprojekt. Visst överskott kan även kopplas till personalrelaterade orsaker. Värt att nämna är även ett intäktstapp för taxor och avgifter till följd av förseningar i Hemsebadets renovering. I början av året tog pandemin på nytt fart, vilket inneburit en högre sjukfrånvaro jämfört med samma period föregående år. Kompetensförsörjning och hög arbetsbelastning är fortsatta utmaningar. Region Gotland vill erbjuda flexibla arbetsplatser och ett mera flexibelt arbetssätt, med anledning av detta har riskbedömningar och dialoger kring i Framtidens arbetsplats genomförts i verksamheterna.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Verksamhetsberättelse 2022 regionstyrelseförvaltningen 2023-02-22

RS § 59 Verksamhetsberättelse 2022 - Räddningstjänsten

Ärendenummer: RS 2023/13
Paragraf föregående instans: AU § 38

Regionstyrelsens beslut

- Verksamhetsberättelse 2022 godkänns.
- Information om Internationellt arbete 2022 godkänns.
- Överföring av ekonomiskt resultat 2022 godkänns.

Sammanfattning

Verksamheten driver aktiviteter inriktade mot de uppsatta målen i verksamhetsplanen för 2022 inom skydd mot olyckor och skadeavhjälpande verksamhet för att minimera konsekvenser av inträffade olyckor. I grunduppdraget ingår även att utföra tillsyn enligt LSO (lagen om skydd mot olyckor) och LBE (lagen om brandfarliga och explosiva varor). Exempel på ”Måluppfyllelse samhällsperspektivet” är arbetet med temat "säkerhet i hemmet" under 2022. Anställda inom räddningstjänsten har informerat invånare om vilka risker som finns i hemmet och hur dessa risker kan hanteras eller elimineras.

Räddningstjänsten har under 2022 inte klarat att utföra planerad tillsyn enligt tillsynsplanen. Under första halvåret var orsaken covid-19 och risken för smittspridning. Under hösten planerades det för komma ikapp med de mest prioriterade tillsynerna, men på grund av sjukfrånvaro klarades det inte fullt ut.

Räddningstjänsten har haft flera resurskrävande händelser under året. Större markbränder i Tjugmyr och Vänge. Brand ombord på färjan Stena Scandica och en större insats i ett lager på Cementa.

Under året har det genomförts en rekryteringskampanj med temat ”bli en av oss” främst riktad mot RiB-personal (räddningstjänstpersonal i beredskap) där ett av målen har varit att anställa tillräckligt med personal till stationen i Slite, för att på sikt kunna återgå till bemanning med RiB-personal fullt ut.

Utvecklingen i vår omvärld och kriget i Ukraina har inneburit ett helt nytt fokus på civilt försvar och skydd av civilbefolkning. För räddningstjänsten kommer det innebära att arbetsuppgifter som avslutades under 1990-talet nu ska återupptas. Planeringen för detta har påbörjats under 2022.

Lise Langseth är ny samhällsbyggnadsdirektör sedan den 1 april. Lars-Göran Uddholm har rekryterats som interim räddningschef under ett år. Carl-Magnus Jonsson är ny HR-chef på heltid sedan den 15 september.

2022 års resultat visar ett underskott med 8 964 tkr vilket är en försämring mot prognosen i delår 2 med 1 148 tkr.

Den enskilt största delen av underskottet är att personalkostnaderna är 4 103 tkr högre än budgeterat. Det beror på att heltidspersonal bemannar Slite brandstation, samt att Fårösunds räddningspersonal åker på larm i Slite då det inte finns tillräckligt med RiB-anställd personal på Slite brandstation, samt ett flertal resurskrävande händelser. Dessutom är kostnader för drivmedel, hälsoundersökningar och utbildningar högre än budget. Vidare är intäkterna 1 002 tkr lägre än budget och det är framför allt intäkter från automatlarm, hjälp till ambulans samt hyra och arrenden som är lägre än budget och förra årets utfall.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Verksamhetsberättelse 2022 Räddningstjänsten 2023-02-24

Internationell strategi

Överföring av ekonomiskt resultat 2022

Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-01-31

RS § 60 Kompletteringsbudget 2023 - Regionstyrelseförvaltningen

Ärendenummer: RS 2023/14
Paragraf föregående instans: AU § 39

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen godkänner kompletteringsbudget 2023 för regionstyrelseförvaltningen för vidare hantering tillsammans med övriga nämnders begäran om kompletteringsbudget 2023.

Sammanfattning

Regionstyrelseförvaltningen begär 30 585 tkr i kompletteringsbudget 2023. De medel som begärs utgår från kvarvarande investeringsanslag i budget 2022. Tillsammans med beviljad investeringsbudget för 2023 (46 000 tkr) uppgår det totala investeringsutrymmet 2023, efter eventuell beviljad kompletteringsbudget, till 76 585 tkr. Fördelat enligt följande:

Investeringstyp	Beslutad budget 2023 (tkr)	Förslag till kompletteringsbudget (tkr)	Förslag till total budget 2023 (tkr)
Pott	5 000	0	5 000
Landsbygds- Utveckling	2 000	2 000	4 000
IT-investeringar pott	17 000	0	17 000
IT-investeringar övr	0	16 085	16 085
Badhus	12 000	0	12 000
Övriga investeringar		2 500	2 500
Lokalinvesteringar kök	10 000	10 000	20 000
Summa investeringar	46 000	30 585	76 585
Exploatering	0	0	0
Totalt	46 000	30 585	76 585

Exploateringsbudgeten redovisa från och med 2023 av samhällsbyggnadsförvaltningen. Kvarvarande exploateringsmedel har hanterats i samband med framtagande av exploateringsbudget 2023.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Kompletteringsbudget
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-02-02

RS § 61 Kompletteringsbudget 2023 - Räddningstjänsten

Ärendenummer: RS 2023/15
Paragraf föregående instans: AU § 40

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen godkänner kompletteringsbudget 2023 för räddningstjänsten för vidare hantering tillsammans med övriga nämnders begäran om kompletteringsbudget 2023.

Sammanfattning

Kompletteringsbudgeten består av de kvarstående medel som ej nyttjas under 2023. Det äskas medel för totalt 5 226 tkr som flyttas till investeringsbudgeten för 2023 och därmed läggs det beloppet till den redan beslutade investeringsramen på 8 000 tkr.

Investeringar som har köptes in under året är framför allt brand och räddningsutrustning såsom klätter-, kommunikations- och rökskyddsutrustning. Under december månad beviljades ett tilläggsanslag för inköp av en ny släckbil. Ramavtalet för inköp av släckbil Bas 4 löpte ut den 15 december. Detta var den sista av fyra bilar i samma slag. Den levereras dock under 2023-2024. Avropet på avtalet medförde ett lägre inköpspris med cirka 1,5 mnkr. Investeringsposten för Klintehamns brandstation behöver flyttas fram till 2023 då ombyggnaden inte startat upp. Beviljade medel för lokalanpassning blev överflyttade till teknikförvaltningen. Medlen avsåg ombyggnationen av Visby brandstation med syfte att minska medarbetarnas exponering för skadliga ämnen efter insats.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Kompletteringsbudget 2023 räddningstjänsten
Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-01-30

Skickas till

RS-Registrator

RS § 62

Taxa för sotning och brandskyddskontroll

Ärendenummer: RS 2023/41
Paragraf föregående instans: AU § 42

Regionstyrelsens beslut

- Ärendet återremitteras.

Sammanfattning

Räddningstjänsten har tagit fram förslag på ändring av taxa för rengöring (sotning) och brandskyddskontroll. Detta för att kunna implementera nya arbetsmetoder vid sotning som bedöms vara mer säkra och ge en renare arbetsmiljö för sotaren samt minskade miljöpåverkande utsläpp. Taxa för brandskyddskontroller är endast uppräknad med sotningsindex då arbetsmetoderna är den samma som tidigare. Det finns även ett behov av att förenkla uppbyggnaden av taxan för att göra det lättare för fastighetsägaren att utläsa kostnaderna.

Bedömning

Räddningstjänsten har tagit fram förslag på en ändring av taxa för rengöring (sotning) och brandskyddskontroll. Detta för att kunna implementera nya arbetsmetoder vid sotning som bedöms vara mer säkra och ge en renare arbetsmiljö för sotaren och miljön.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att beslutet inte får några konsekvenser.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att beslutet får ekonomiska konsekvenser för den enskilde eftersom taxa höjs, dock inga konsekvenser för Region Gotland.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att beslutet inte får några konsekvenser för barn- och genusperspektivet.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att beslutet inte får några konsekvenser.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att beslutet inte får några konsekvenser.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att ny taxa inte ger några konsekvenser.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Lars-Göran Uddholm, räddningschef, samhällsbyggnadsförvaltningen.

Jennifer Medin (MP) yrkar att ärendet ska återremitteras för ytterligare utredning av inställelseavgiften på fritidshus och permanentboende.

Ordförande ställer proposition på Jennifer Medins yrkande och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Taxa för sotning och brandskyddskontroll

Sotningstaxa 2022- rev 2022-04.01

Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-01-20

RS § 63   **Region Gotlands synpunkter på Åtgärdsvalsstudie trafiksäkerhetsbrister Klinte bergtäkt väg 140, 141 och 562, Klintehamn**

Ärendenummer: RS 2019/568

Paragraf föregående instans: AU § 43

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen beslutar överlämna upprättat yttrande gällande åtgärdsvalsstudie till Trafikverket.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Ett förslag till åtgärdsvalsstudie (ÅVS) för väg 140, 141 och 562 i Klintehamn har tagits fram av Trafikverket i samverkan med Region Gotland och SMA Mineral. Region Gotland har getts möjlighet att lämna synpunkter innan studien fastställs och publiceras. De synpunkter som Region Gotland lämnar i sitt yttrande kommer att redovisas i sin helhet i studien.

Bakgrund

Mark- och miljödomstolen fattade 2019 beslut om genomförande av en åtgärdsvalsstudie för att förbättra trafiksäkerheten i samband med utökad täkttillstånd för SMA Mineral AB. Domstolen beslutade som ett villkor i domen att SMA Mineral AB skulle delta i åtgärdsvalsstudien, som skulle ledas av Trafikverket med syfte att bedöma vilka trafiksäkerhetshöjande åtgärder som skulle behövas för att svara mot identifierade behov och brister. Bolaget skulle, med anledning av trafiksäkerhetshöjande åtgärder på transportvägar som beslutats av Trafikverket, bidra till kostnader för genomförande av sådana åtgärder med högst 110 miljoner kronor. Detta var förutsättningarna som gällde när arbetet med åtgärdsvalsstudien inleddes våren 2021.

Domen från 2019 upphävdes emellertid av mark- och miljööverdomstolen i januari 2022 och därmed föll även villkor och uppdrag gällande genomförande av en åtgärdsvalsstudie. Det resultat som studien nu levererar kan därför inte matchas mot ett uppdrag eller behov. Även om det redan idag finns brister i vägnätet så bedömer Trafikverket att utformningen är acceptabel utifrån nuvarande täkttillstånd och trafiksituation. I nuläget är det inte känt huruvida SMA Mineral har för avsikt att inkomma med en ny tillståndsansökan för utökad täktverksamhet samt omfattningen eller utformningen av en sådan verksamhet.

Åtgärdsförslag

I arbetet med åtgärdsvalsstudien har ett stort antal åtgärdsförslag studerats, diskuterats och övervägts. Det har resulterat i en rapport med ett 15-tal

åtgärdsförslag av olika karaktär och med olika effektivitet för att lösa identifierade brister.

1. Sikt och vägmärken längs prioriterad sträcka
2. Vägvisningsplan för oskyddade trafikanter i Klintehamn
3. Informationskampanj om vikten att ha på sig reflexer
4. Information om full last och aktuella körtider
5. Informationskampanj om vikten att hålla hastigheter
6. Halverad trafik under turistsäsong
7. Samordning av tåktverksamhetens tunga transporter
8. Röjning av sidoområden vid tåktverksamhetens södra in- och utfart
9. Breddning av vägbanan
10. Gång- och cykelväg
11. Trafikö och påbudsmärke på Donnersgatan
12. Gång-, cykel- och mopedpassage korsning Barlastvägen
13. Ny belysning i fyrvägs korsning mellan väg 141, enskild väg Valle och väg 562
14. Terrängutjämning In- och utfart Lilla Snögrinde kalkbrott (södra kalkbrottet)
15. Endast nyttja den södra tåktutfarten för tung trafik

Åtgärdsvalsstudien har resulterat i slutsatsen att det vid ett utökat tåkttillstånd krävs antingen breddning av väg eller byggande av en gång- och cykelväg för att uppnå acceptabel trafiksäkerhet. Det innebär att dessa båda åtgärder (en av dem eller båda i kombination) bör ges första prioritet för genomförande inför en situation med en utökad tåkttrafik. Övriga åtgärder som studien pekar ut kan ses som komplement, vilka i olika grad kan bidra till att förbättra utfallet. Vad gäller åtgärd 2–5, där Region Gotland i rapporten pekas ut som ansvarig för genomförande och finansiering, föreslår regionstyrelseförvaltningen att Region Gotland inte ställer sig bakom rapportens rekommendation om genomförande, enligt följande.

Åtgärd 2 – Vägvisningsplan för oskyddade trafikanter i Klintehamn

Region Gotland följer gällande praxis för vägvisning och anser att effekten av föreslagen åtgärd är osäker. Oskyddade trafikanter väljer sannolikt redan idag att undvika väg 140 i de fall det är möjligt.

Åtgärd 3 – Informationskampanj om vikten att ha på sig reflexer respektive ***Åtgärd 5 - Informationskampanj om vikten att hålla hastigheter***

Effekterna av dessa kampanjer är osäkra och inte utredda i studien. Det är också otvetydigt hur ett genomförande skulle ske samt hur och till vem informationen som kampanjen omfattar skulle spridas. En eventuell kampanj av dylik art skulle dessutom inte kunna genomföras enbart på en begränsad vägsträcka i Klintehamn, utan det skulle i så fall behöva omfatta Gotland i sin helhet. För att nå långsiktig effekt slår studien fast att kampanjerna behöver

upprepas regelbundet, vilket skulle innebära ett långsiktigt åtagande och kostnadsansvar.

Åtgärd 4 – Information om full last och aktuella körtider

Region Gotland ifrågasätter det rimliga i att regionen ska ansvara för att bedriva informationskampanjer till privata åkerier på ön. Det finns också flera oklarheter kring hur dessa kampanjer skulle genomföras samt hur och till vem informationen som kampanjen omfattar skulle delas/spridas.

De föreslagna åtgärderna har olika genomförandetid, där enkla och mindre effektiva åtgärder kan genomföras relativt snabbt, medan större komplexa åtgärder såsom breddning av väg och gång- och cykelbana, ställer krav på noggrann planering och tillgång till stora investeringsmedel och därför har en betydligt längre genomförandehorisont.

Region Gotland ser det som angeläget att aspekter som buller, damning och luftkvalitet i övrigt lyfts fram som viktiga parametrar att beakta vid en utökad tåkttrafik. I rapporten saknas dessa viktiga perspektiv nästan helt och Region Gotland hade gärna sett att rapporten i större utsträckning förde ett resonemang kring dessa frågor.

Parternas inställning

Trafikverket, Region Gotland och SMA Mineral AB har inte kunnat enas bakom rapportens slutsatser. Respektive aktör kommer därför i en egen inlaga i rapporten få beskriva sin syn. Förslaget till yttrande är det som, om det beslutas, kommer vara Region Gotlands inlaga i rapporten.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen instämmer i studiens slutsats att det vid ett utökat tåktillstånd krävs antingen breddning av väg eller tillskapande av en gång- och cykelväg för att uppnå acceptabel trafiksäkerhet. När det gäller ansvaret för genomförande av dessa två åtgärder förutsätts att ansvaret för såväl finansiering som utförande, ska bäras av Trafikverket eller verksamhetsutövaren. Region Gotland bör vara tydlig med att det inte kan bli aktuellt att nyttja länsplanens investeringsmedel till detta ändamål.

Regionstyrelseförvaltningen ifrågasätter vissa av de åtgärdsförslag som rapporten innehåller, det gäller främst de förslag som kan betecknas som informationsåtgärder (nr 2-5). Det finns flera oklarheter när det gäller dessa åtgärder, bland annat har de en osäker effekt, det är otydligt hur ett genomförande skulle gå till och det är också oklart vem som är mottagare. Yttrandet tydliggör att Region Gotland inte ställer sig bakom dessa åtgärdsförslag.

Ur ett folkhälsoperspektiv är det viktigt att det inte tillåts ske några försämringar i detta längs transportvägen eller för besökare vid omkringliggande rekreationsområden såsom Klintebergets friluftsområde.

Nödvändiga skyddsåtgärder bör bekostas av verksamhetsutövaren och ska inte belasta vare sig boende eller regionen.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Åtgärdsvalsstudien, preliminär version 2022-12-22

Yttrande Region Gotland, 2023-02-22

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-02-15

Skickas till

Samhällsbyggnadsförvaltningen, plan

RS § 64

Yttrande inför ansökan om spänningshöjning av befintlig områdeskoncession

Ärendenummer: RS 2023/261

Paragraf föregående instans: AU § 44

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen beslutar att lämna förslaget yttrande till Gotlands Elnät AB.

Jäv

På grund av jäv deltar Meit Fohlin (S) inte i handläggningen av ärendet.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Region Gotland har getts möjlighet att lämna yttrande inför att Gotlands Elnät AB, (fortsättningsvis benämnt med koncernförkortningen GEAB), hos Energimarknadsinspektionen ansöker om spänningshöjning för befintlig områdeskoncession för elnätet på Gotland till 145 kV (konstruktionsspänning).

Åtgärden behövs. Dels förväntas elanvändningen på Gotland öka från dagens cirka 1000 GWh per år till omkring 2500 GWh per år inom 15-20 år. Dels förväntas installerad kapacitet för att producera el på Gotland öka och därmed ökar också kapacitetsbehovet i elnätet.

Inom GEAB:s områdeskoncession finns andra aktörer som har linjekoncession för kortare linjestreckningar, men enligt GEAB:s bedömning påverkas dessa inte av att GEAB beviljas en spänningshöjning för sin områdeskoncession.

Enligt Ellagens 2 kapitel 1 § får en starkströmsledning inte byggas eller användas utan att det finns tillstånd, nätkoncession. En sådan kan beviljas antingen som separat linjekoncession eller för ett helt område som områdeskoncession.

Gränsen för GEAB:s områdeskoncession sammanfaller i stort sett med yttre strandlinjer på Gotland.

Handläggning av ärenden om nätkoncession görs enligt 2 kap. ellagen (1997:857) och regleras särskilt i Förordning om nätkoncession, SFS 2021:808.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att en höjning av elnätets kapacitet är ett stort behov på Gotland och att sannolikt är fortsatt områdeskoncession den smidigaste lösningen för Gotland.

Ärendets behandling under mötet

På grund av jäv deltar Meit Fohlin (S) inte i handläggningen av ärendet.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Informationshandling inför ansökan om spänningshöjning av befintlig områdeskoncession 2023-01-31

Yttrande daterat 2023-02-22

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-02-03

Skickas till

paul.hines@geab.vattenfall.se

RS § 65   Översyn av mandattider och antal ledamöter i reglementena - redovisning av uppdrag

Ärendenummer: RS 2022/1485
Paragraf föregående instans: AU § 45

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Redovisningen av uppdraget läggs till handlingarna.

Sammanfattning

Av 6 kap. 5 § kommunallagen framgår att nämnderna ska redovisa till fullmäktige hur de har fullgjort sådana uppdrag som fullmäktige har lämnat till dem med stöd av 5 kap. 2 och 4 §§. Regionfullmäktige uppdrog den 12 december 2022, § 238 åt regionstyrelsen att inarbeta en ny reglering om mandattid, antal ledamöter och ersättare samt presidium på lämpligt sätt i respektive reglemente.

Regionstyrelsen får redovisa att den genom dess förvaltning inarbetat beslutad ändring i reglemente allmänna bestämmelser - regionstyrelsen och övriga nämnder (1 kap. 6 §), regionstyrelsens reglemente (22 §), barn- och utbildningsnämndens reglemente (4 §), hälso- och sjukvårdsnämndens reglemente (4 §), krisledningsnämndens reglemente (4 §), miljö- och byggnämndens reglemente (6 §), patientnämndens reglemente (4 §), socialnämndens reglemente (5 §), valnämndens reglemente (4 §) och överförmyndarnämndens reglemente (4 §).

Uppdraget har sålunda fullgjorts och redovisningen föreslås därmed att läggas till handlingarna.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionfullmäktiges § 238, 2022-12-12 12
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-12-22

RS § 66   Medborgarförslag. Byta ut benämningen "tjänsteman" till det könsneutrala tjänsteperson

Ärendenummer: RS 2021/1335
Paragraf föregående instans: AU § 46

Regionstyrelsens beslut

- Medborgarförslaget anses besvarat.

Sammanfattning

Ett medborgarförslag har inkommit som föreslår att Region Gotland bör byta ut benämningen tjänsteman till det könsneutrala tjänsteperson. Region Gotland har idag inga skrivregler kring språket, men språket i offentlig verksamhet ska enligt 11 § språklagen vara vårdat, enkelt och begripligt.

Bedömning

Region Gotland upprättar inte specifika språkregler, utan hänvisar till språkrådets rekommendationer. Medarbetare inom Region Gotland välkomnas att använda könsneutrala begrepp när så är rimligt och möjligt, för att nå ett inkluderande tilltal. Regionstyrelseförvaltningen föreslår därför att medborgarförslaget kan anses vara besvarat med denna redogörelse.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag 2021-09-27
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-01-24

Skickas till

Förslagsställaren
Regionfullmäktige

RS § 67   Medborgarförslag - Utbyggnad av cykelväg från Klintehamn till Eksta/Fröjel

Ärendenummer: RS 2022/1392
Paragraf föregående instans: AU § 47

Regionstyrelsens beslut

- Medborgarförslaget anses besvarat.

Sammanfattning

Förslagsställaren föreslår en utbyggnad av cykelvägen mellan Visby och Klintehamn vidare till Eksta/Fröjel. Behoven av utbyggd cykelinfrastruktur är stora på Gotland. I samrådsförslaget till ny översiktsplan presenterades förslag om framtagande av cykelplaner för arbetspendling och ökad tillgänglighet i och kring flera tätorter, däribland Klintehamn, med utgångspunkt 1 mils radie från tätorten. Det omfattar större delen av förslagsställarens föreslagna sträcka.

Bedömning

Det finns stora behov av förbättrad cykelinfrastruktur på Gotland. Stora delar av det statliga vägnätet har smala eller inga vägrenar och det skapar en otrygghet för oskyddade trafikanter. Bland annat mot bakgrund av detta är cykelåtgärder prioriterade i Gotlands länsplan för regional transportinfrastruktur. 43 procent av planens 279 miljoner kronor över tolv år är viktiga till cykelåtgärder på statligt vägnät och ytterligare 24 procent av planmedlen är avsatta till medfinansieringsåtgärder på kommunalt vägnät, vilket bl.a. omfattar cykelåtgärder.

Regionstyrelseförvaltningen tolkar medborgarförslaget som att cykelvägen skulle löpa parallellt med väg 140 från Klintehamn genom Fröjel och till Eksta, som en förlängning av den cykelväg som idag finns längs med väg 140 mellan Visby och Klintehamn. I samrådsförslaget till ny översiktsplan ingick förslag till riktlinjer för cykel. En av riktlinjerna utgörs av framtagande av cykelplan för arbetspendling och ökad tillgänglighet i och kring Roma, Fårösund, Lärbro, Slite, Klintehamn och Hemse med utgångspunkt 1 mils radie från respektive tätort. Större delen av den sträcka som förslagshållaren föreslår omfattas av denna riktlinje.

Utöver det är en strategisk cykelplan för det statliga vägnätet planerad. Arbetet ska genomföras som en så kallad åtgärdsvalsstudie, en utredning Trafikverket genomför i samverkan med Region Gotland. Framtagandet av den strategiska cykelplanen ska i den mån det är möjligt samordnas med det uppdrag regionstyrelseförvaltningen har fått att i samverkan med Trafikverket, besöksnäringsen och andra aktörer se över förutsättningarna att genomföra en studie om möjligheterna att anlägga olika typer av cykelvägar/stigar, RS 2022/1525.

Utifrån ovan beskrivning föreslår regionstyrelseförvaltningen att förslaget ska anses besvarat.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag 2022-09-29
Samrådsförslag till översiktsplan för Region Gotland
Gotlands länsplan för regional transportinfrastruktur 2022-2033
Regionstyrelsen 2022-09-28, § 271
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-01-23

Skickas till

Förslagsställaren
Regionfullmäktige

RS § 68 IOP Röda korset, trygghetsplatser

Ärendenummer: RS 2022/601

Regionstyrelsens beslut

- Informationen tas emot.

Sammanfattning

Regionstyrelsen har tecknat ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) med Röda Korset Gotland för perioden 2023-2025 i syfte att samordna frivilliga resurser i händelse av kris.

Partnerskapet ska präglas av dialog och samverkan och fokuserar på följande:

- Öka kunskapen och engagemanget om krisberedskap och Totalförsvaret för personer som vistas på Gotland.
- Utveckla en väg in respektive ut mellan Region Gotland och frivilliga försvarsorganisationer (FFO) samt kyrkliga samfund.
- Bygga upp trygghetsplatser vid samhällsstörning.
- Rutiner för spontanfrivillighet.
- Utveckla och utvärdera samverkansmodellen.

Under partnerskapets begränsade tidsperiod har enheten för beredskap och säkerhetsskydd i uppdrag att göra en behovsanalys och se över sina egna eventuella krisstödpunkter (trygghetsplatser).

Finansieringen uppgår till 800 000 kr per år under tre år, 2023-2025. Avstämningsmöten genomförs två gånger per år med genomgång av plan och budget där representanter från enheten beredskap och säkerhetsskydd ingår.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelsen 2022-05-24, § 167

IOP Trygghetsplatser 2023-2025

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-02-10

RS § 69   **Anmälan av delegationsbeslut**

Sammanfattning

Till handlingarna lades med stöd av delegation följande fattade beslut:

- Förändring i attestförteckning för regionstyrelseförvaltningen 2023, Med stöd av regionstyrelsens beslut 2022-12-14 § 399, 2023-01-31.
- Serveringstillstånd 2023-01-16-2023-02-14.

RS § 70

Information. Vissa inkomna handlingar

Sammanfattning

Till handlingarna lades följande inkomna handlingar:

- Mötesanteckningar 2023-02-07, Samrådsgrupp för personer med funktionsnedsättning.

RS § 71   Regiondirektörens information

Bedömning

Tillförordnad regiondirektör Torsten Flemming informerar om:

- Bolagsgenomgång 2023-02-21.
- En hemställan om kompensation för kraftigt höjda färjepriser kommer att sändas till Finansdepartementet, Försvarsdepartementet och Landsbygds- och infrastrukturdepartementet.
- Senaste regiondirektörsnätverket.
- Sanna Palomaa rekryteras till uppdraget som tillväxtchef i Region Gotland.
- Nya befolkningssiffror publicerade 2023-02-22, Gotlands befolkning fortsätter att öka.
- 2023-02-24 hissar Region Gotland Ukrainas flagga på Rådhuset på Visborg för att markera samhörighet med det ukrainska folket.

RS § 72 Ekonomiskt läge

Ärendenummer: RS 2023/396

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att ta fram olika alternativ för att hantera kommande års ansträngda ekonomiska läge. Förslag på åtgärder ska redovisas på både kort och lång sikt. I de olika alternativen ska särskilt belysas hur resultatutjämningsreserven, försäljningar eller skatthöjning kan användas för att undvika alltför kraftiga besparingar som motverkar tillväxt på Gotland. Uppdraget ska återrapporteras till budgetberedningen 2023.

Ärendets behandling under mötet

Meit Fohlin (S) yrkar att regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att ta fram olika alternativ för att hantera kommande års ansträngda ekonomiska läge. Förslag på åtgärder ska redovisas på både kort och lång sikt. I de olika alternativen ska särskilt belysas hur resultatutjämningsreserven, försäljningar eller skatthöjning kan användas för att undvika alltför kraftiga besparingar som motverkar tillväxt på Gotland. Uppdraget ska återrapporteras till budgetberedningen 2023.

Ordförande ställer proposition på eget yrkande och finner att det bifalls.

Protokollsanteckning anmäls av Eva Nypelius (C):

Angående Socialdemokraterna och Moderaterna, majoritetens beslut om utredningsuppdrag till regionstyrelseförvaltningen under punkten övrigt ärende vid regionstyrelseförvaltningens sammanträde 2022-02-23. Förslaget lades fram muntligt, oförberett och helt utan handlingar.

Centerpartiet anser att en skatthöjning skulle vara skadligt för Gotland som helhet - inflyttning och tillväxt påverkas. Den positiva utveckling Gotland har sett de senaste åren med nio års positiv befolkningsutveckling riskerar att brytas och med det riskeras minskade intäkter till den Gotländska välfärden.

Gotlands befolkning lider redan av inflation, prishöjningar och ett redan högt kostnadsläge. En kommunal skatthöjning skulle dessutom slå absolut hårdast mot de som har lägst inkomst och har det sämst ställt i samhället.

Att öppna upp för en skatthöjning innan övriga möjligheter har uttömts är djupt olämpligt och oansvarigt av den styrande socialdemokratiska och moderata majoriteten.